

Det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken

Ett viktigt verktyg för innovation inom EU:s jordbruk som inte når sin fulla potential

Innehållsförteckning

Punkt

01–17 | **Huvudbudskap** 01

01–07 | **Varför detta område är viktigt**

08–17 | **Vad vi konstaterade och rekommenderar**

18–63 | **Våra iakttagelser mer i detalj** 02

18–33 | Genomförandet av det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken var inte tillräckligt inriktat på jordbrukarnas innovationsbehov

19–22 | Närmare en tredjedel av projekten var inte direkt kopplade till jordbruket

23–26 | Jordbrukares innovationsbehov prioriterades inte

27–30 | Jordbrukarnas aktiva deltagande i projekt ökade chanserna till framgång

31–33 | Färre än hälften av projekten syftade till att koppla forskning till jordbruket i praktiken

34–49 | Över hälften av projekten ledde inte till framgångsrika innovationer

34–36 | Omkring en fjärdedel av projekten testade inte en potentiell innovation

37–43 | Omkring en tredjedel av de utvalda projekten skulle sannolikt inte leda till innovationer i praktiken

44–49 | Bristande konkurrens om finansiering och bristfälliga urvalsförfaranden minskade innovationspotentialen

50–63 | Det är vanligt att projektresultaten inte sprids eller används

51–54 | Från omkring hälften av projekten spreds resultaten

55–57 | Medlemsstaterna utnyttjade i liten utsträckning projektresultaten eller den kunskap som byggts upp

58–63 | Bristen på spridning av viktiga resultat begränsade kommissionens möjligheter att utvärdera ändamålsenligheten i det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken

Bilagor

Bilaga I – Om revisionen

Bilaga II – Hur vi bedömde om projekten ledde till innovation

Bilaga III – Länk till uppgifter om bedömningen av de 70 projekten i vårt urval och korrelationsanalysen, som finns på revisionsrättens plattform för öppna data

Förkortningar

Ordförklaringar

Kommissionens svar

Tidslinje

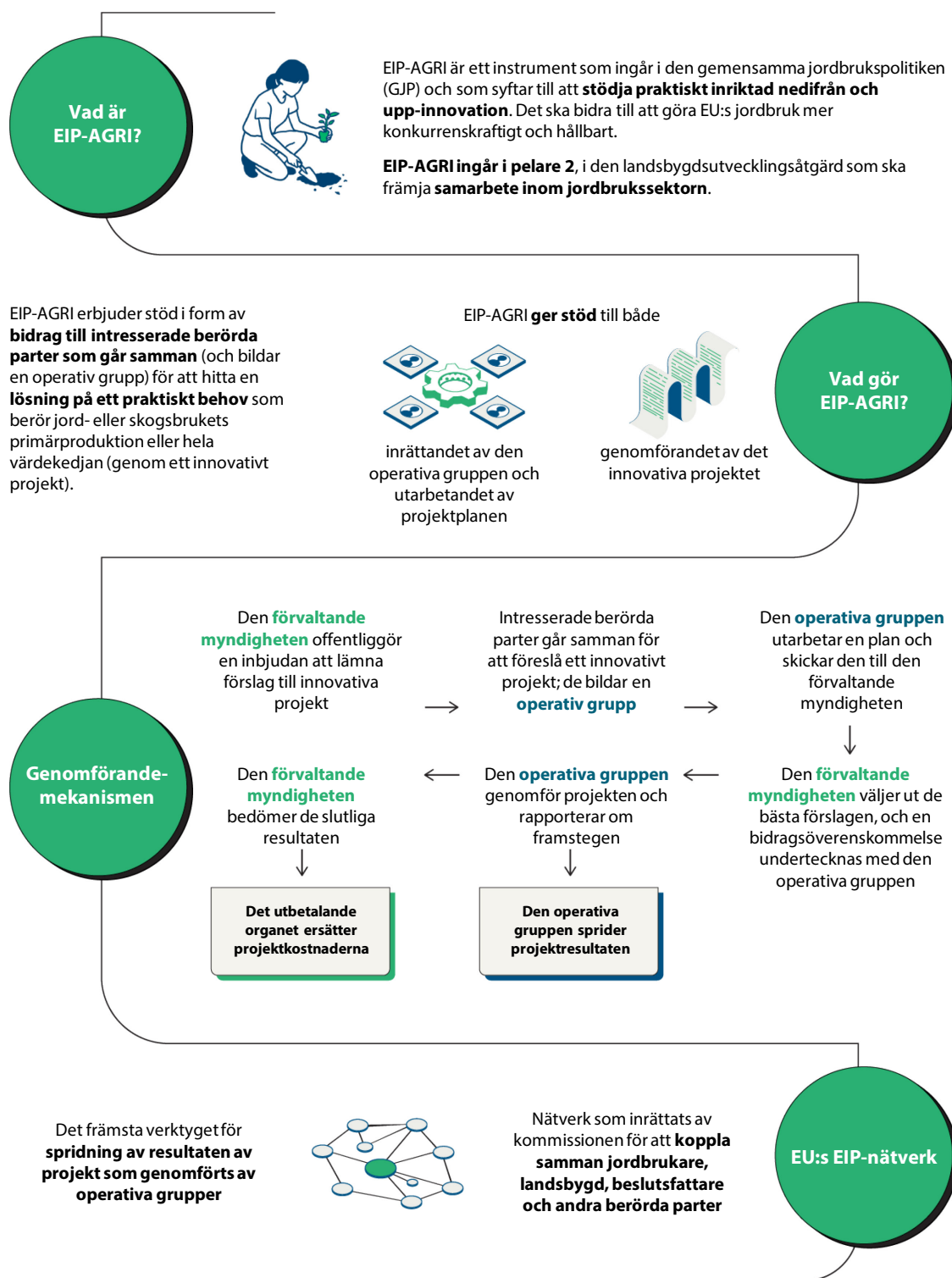
Vi som arbetat med revisionen

Huvudbudskap

Varför detta område är viktigt

- 01** Det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (EIP-AGRI) är ett viktigt politiskt verktyg som ska främja ett konkurrenskraftigt och hållbart jordbruk genom samarbetsinriktad innovation. Det finansieras genom den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) och EU:s forsknings- och innovationspolitik (Horisont). EIP-AGRI infördes för första gången i den gemensamma jordbrukspolitiken för perioden 2014–2022 (GJP 2014–2022) och stödde under de åren mer än 4 000 innovationsprojekt med närmare 1 miljard euro i EU-medel och nationella medel.
- 02** Medlemsstaterna använder GJP-medel för landsbygdsutveckling för att medfinansiera innovation inom EIP-AGRI-projekten. Projekten måste föreslås och genomföras av så kallade operativa grupper, vilka inbegriper intresserade berörda parter, såsom jordbrukare, skogsbrukare, forskare, rådgivare och jordbruksbaserade livsmedelsföretag som alla har ett intresse av att uppnå projektets mål. EIP-AGRI-strategin går ut på att uppmuntra medlemmarna i de operativa grupperna att samarbeta och utveckla innovativa lösningar på praktiska problem. För att säkerställa att det europeiska innovationspartnerskapet leder till fördelar för jordbrukssektorn är de operativa grupperna skyldiga att sprida resultaten av sina projekt. I [figur 1](#) sammanfattas EIP-AGRI:s roll inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

Figur 1 | EIP-AGRI – det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken

Källa: Revisionsrätten.

03 Kommissionens GD Jordbruk och landsbygdsutveckling har inrättat och förvaltar EIP-AGRI inom GJP på EU-nivå och tillhandahåller riktlinjer, övervakar genomförandet och utvärderar effekterna. GD Jordbruk och landsbygdsutveckling ansvarar också för uppbyggnad och förvaltning av nätverket för det europeiska innovationspartnerskapet (*EU:s EIP-nätverk*) som ska koppla samman operativa grupper och sprida resultaten av deras projekt. Medlemsstaterna ansvarar för att integrera EIP-AGRI i sina nationella GJP-strategier, anordna ansökningsomgångar för projekt, välja ut lämpliga projekt och bedöma deras resultat.

04 En viktig förutsättning för att EIP-AGRI inom GJP ska bidra till innovation inom jordbruket är att medlemsstaterna väljer ut och finansierar innovationsprojekt och sedan sprider resultaten, så att innovationerna kan tillämpas brett och sektorns innovationskapacitet kan utvecklas över tid. I kommissionens riktlinjer¹ beskrivs en framgångsrik innovation på följande sätt:

1. En ny idé eller en befintlig idé som används för första gången i ett specifikt sammanhang,
2. som omsätts i praktiken,
3. visar sig vara användbar och
4. som får bred spridning.

05 Vi utförde denna revision eftersom innovation blir allt viktigare inom ramen för GJP 2023–2027, samtidigt som resultaten och effekterna av operativa grupper projekt inom EIP-AGRI endast delvis har utvärderats. I kommissionens meddelande *En vision för jordbruk och livsmedel* åtar sig kommissionen att ge fortsatt stöd till EIP-AGRI som en hörnsten i medlemsstaternas kunskaps- och innovationssystem inom jordbruket. Syftet med våra granskningsresultat och rekommendationer är att bidra till att förbättra utformningen och genomförandet av EIP-AGRI.

---

¹ Europeiska kommissionen, *Guidelines on programming for innovation and the implementation of the EIP for agricultural productivity and sustainability*, 2014.

- 06** Målet för vår revision var att bedöma om EIP-AGRI inom GJP på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till innovation inom EU:s jordbruk genom att finansiera innovationsprojekt och sprida deras resultat. Vi bedömde 70 projekt som genomförts av operativa grupper i fyra medlemsstater med nationella och regionala landsbygdsutvecklingsprogram: Spanien (på nationell och regional nivå – Andalusien och Katalonien), Frankrike (på regional nivå – Bourgogne-Franche-Comté och Normandie), Nederländerna och Polen (båda på nationell nivå).
- 07** För alla projekt i vårt urval kontrollerade vi deras relevans för jordbruket, de testade idéernas innovationsgrad, i vilken utsträckning idéerna omsattes i praktiken under projektets gång, hur användbara projektresultaten var för medlemmarna i den operativa gruppen och för andra berörda parter samt potentialen för en bredare spridning av resultaten. Vi undersökte också arrangemangen för att sprida och utnyttja projektresultat² för att främja en bredare tillämpning av de innovationer som tagits fram och för att förbättra innovationskapaciteten inom EU:s jordbruk. Mer information och närmare uppgifter om revisionens omfattning och inriktning samt revisionsmetod finns i [bilaga I](#).

Vad vi konstaterade och rekommenderar

- 08** EIP-AGRI inom GJP har stor potential att främja innovation och produktivitet inom EU:s jordbruk. Brister i genomförandet har dock lett till att de övergripande effekterna blivit begränsade. Trots att flera värdefulla innovationer har utvecklats visar vår revision att bidraget från EIP-AGRI inom GJP till innovation inom EU:s jordbruk begränsades av
- bristande fokus på jordbrukarnas behov (punkterna [18–33](#)),
  - att endast omkring en fjärdedel av projekten i urvalet hade potential att bli framgångsrika innovationer (punkterna [34–49](#)),
  - bristfälliga arrangemang för spridning av projektresultat (punkterna [50–63](#)).
- 09** Vi konstaterade att de projekt som resulterade i högkvalitativ innovation var projekt som aktivt involverade jordbrukare, kombinerade praktiska behov med forskning och redan på planeringsstadiet visade att de hade potential att ge användbara resultat (såsom krävs enligt EIP-AGRI:s innovationsmodell).

---

² Förordning (EU) nr 1305/2013, skäl 45 och artikel 57.

- 10** Trots att EIP-AGRI är det viktigaste GJP-verktyget för att stödja innovation med inriktning på jordbrukarnas praktiska behov konstaterade vi att av de 70 granskade projekten var mer än en fjärdedel endast indirekt, eller inte alls, kopplade till jordbrukares behov. Även bland de jordbruksrelaterade projekten var det få som byggde på ett praktiskt behov inom jordbruket eller aktivt involverade jordbrukare. Projekt som var inriktade på jordbrukares behov resulterade i en högre innovationskvalitet (punkterna [18–26](#)).
- 11** Vår granskning av arrangemangen i de fyra medlemsstater som omfattades av revisionen belyste två faktorer som bidrog till att EIP-AGRI inom GJP blev mindre inriktat på jordbrukarnas innovationsbehov (punkterna [23–30](#)):
- Medlemsstaterna fastställde inte specifika mål eller prioriteringar för att hjälpa till att avgränsa tillämpningsområdet för ansökningsomgångar för innovationsprojekt.
  - Medlemsstaterna förlitade sig på att de operativa grupperna skulle säkerställa att projekten inriktades på jordbrukarnas behov, men de gav inte jordbrukarna några incitament att bli medlemmar i en operativ grupp eller spela en aktiv roll i projekt. När jordbrukarna faktiskt deltog fick de sällan betalt för sitt deltagande – till skillnad från andra medlemmar i de operativa grupperna, såsom forskare eller rådgivare.
- 12** Vår analys av projekten tyder på att man uppnådde högre innovationskvalitet när jordbrukare deltog aktivt i projekten, liksom när forskningsresultat integrerades i jordbrukspraktik (punkterna [27–33](#)).

Rekommendation 1

Se till att det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken ökar sitt fokus på jordbrukarnas innovationsbehov

Kommissionen bör

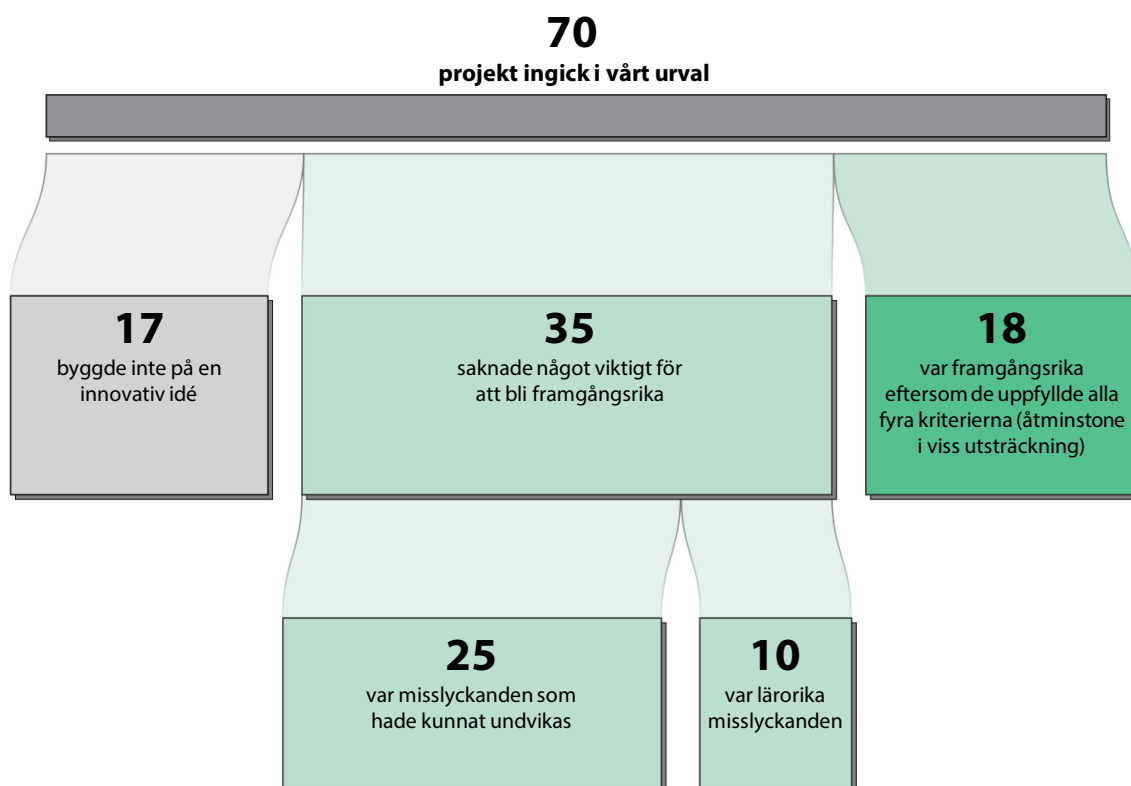
- a) samarbeta med medlemsstaterna för att säkerställa att jordbrukarnas innovationsbehov står i främsta fokus för operativa grupper projekt inom EIP-AGRI,
- b) inkludera en särskild stödåtgärd för operativa grupper inom EIP-AGRI inom ramen för en GJP-intervention för kunskapsutbyte och innovation inom den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027,
- c) främja jordbrukarnas och andra genomförandepartners roll i operativa grupper EIP-AGRI-projekt och utbyta bästa praxis om hur man kan uppmuntra deras aktiva deltagande.

Måldatum för genomförande: 2027 för a, 2028 för b och 2027 för c.

13 Vi konstaterade att omkring en fjärdedel av projekten i vårt urval (18 av 70) uppvisade, åtminstone i viss utsträckning, alla de fyra kännetecknen för ett framgångsrikt innovationsprojekt, (punkterna [34–35](#) och [figur 2](#)). Dessa projekt

1. arbetade med en ny idé eller en befintlig idé som användes för första gången i ett specifikt sammanhang (en ny produkt, tjänst, produktionsprocess eller ett nytt sätt att organisera saker),
2. omsatte denna idé i praktiken,
3. visade att idén kunde vara användbar,
4. såg till att idén fick bred spridning.

Figur 2 | Omkring en fjärdedel av projekten ledde till en innovation som fick bred spridning

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

14 Av de återstående 52 projekten identifierade vi tio som följde alla steg men som ändå inte lyckades leverera en praktisk, innovativ lösning – dessa är exempel på lärorika misslyckanden. För 42 av projekten stod det klart från planeringsstadiet att de sannolikt inte skulle leda till vare sig en framgångsrik innovation eller ett lärorikt misslyckande eftersom de inte testade en idé som utgjorde en innovation (17 projekt), inte var inriktade på att uppnå praktiska resultat eller endast tillgodosåg de operativa gruppernas deltagares specifika behov (25 projekt). Vår granskning av arrangemangen i de fyra medlemsstater som omfattades av revisionen tyder på att flera faktorer bidrog till att projekt med ingen eller liten innovationspotential valdes ut (punkterna [36–49](#)):

- Projektförslagets innovationsgrad var inte ett avgörande kriterium för valet av projekt.
- Potentialen för ”resultatens användbarhet” och ”bredare tillämpning” spelade endast en mindre roll.
- Konkurrenstrycket mellan projekten för att få finansiering var litet – vissa projekt fick stöd även om det redan på planeringsstadiet fanns indikationer på att utfallen inte skulle uppvisa de fyra kännetecknen för att klassificeras som en framgångsrik innovation.

Rekommendation 2

Stärk urvalsförfarandena för innovationsprojekt

Kommissionen bör

- a) samarbeta med medlemsstaterna för att säkerställa att ett projekts potential att leda till en innovation med användbara resultat som kan få bred spridning spelar en avgörande roll när medlemsstaterna väljer ut operativa grupper EIP-AGRI-projekt,
- b) säkerställa utbyte av god praxis mellan medlemsstaterna, bland annat vad gäller inriktningen på praktiska resultat, bedömningen av de föreslagna lösningarnas användbarhet och beaktandet av kunskap som redan byggts upp.

Måldatum för genomförande: 2027.

15 Av de 70 projekten i urvalet testade 53 en idé som utgjorde en innovation och skapade därför värdefull information som borde spridas brett. Alla projekt i urvalet informerade om sin verksamhet, men endast omkring hälften av de 53 projekten spred sina viktigaste resultat och den kunskap som de hade byggt upp. Av de 18 projekt som lyckades producera användbara resultat ledde sex till en innovation som hade fått bred spridning 2025 (punkterna [50–51](#)).

16 Vår granskning av arrangemangen på EU- och medlemsstatsnivå belyste flera faktorer som bidrog till att projektresultaten inte spreds. Bland dessa faktorer ingick följande (punkterna [52–57](#)):

- Bristande tydlighet från de operativa gruppernas sida när det gäller vad som ingår i begreppet ”spridning av resultat”. Vissa operativa grupper informerade endast om sin verksamhet och överförde inte den kunskap som byggts upp genom projektet. I några av dessa fall föredrog deltagarna i de operativa grupperna att behålla resultaten för sig själva för att ha en konkurrensfördel.
- Medlemsstaterna kontrollerade inte om de operativa grupperna spred projektresultaten eller den kunskap som byggts upp, och de identifierade inte innovationer i slutförda projekt som hade potential att få bred spridning. Detta var fallet även när kommunikationsverksamhet hade planerats och ersättning hade utgått för sådana kostnader. I själva verket såg vi inget samband mellan att medlemsstaterna betalade för sådan kommunikationsverksamhet och att resultaten faktiskt spreds.

- 17** Bristen på spridning av resultat hindrade medlemsstaterna från att dra lärdomar om vilka typer av projekt som genererar innovation. Bristen på tillförlitliga uppgifter och bristen på information och indikatorer om projektresultaten undergrävde också kommissionens möjligheter att utvärdera EIP-AGRI inom GJP och vidta förbättrande åtgärder (punkterna [58–63](#)).

Rekommendation 3

Förbättra spridningen av resultat och främja bred kunskap om innovationer

Kommissionen bör

- a) klargöra skyldigheten att sprida resultat och samarbeta med medlemsstaterna för att se till att viktiga resultat och ny kunskap görs tillgängliga för allmänheten, både för pågående och framtida projekt,
- b) på olika sätt ge stöd till de operativa grupperna för att de på ett ändamålsenligt sätt ska kunna sprida resultaten av framgångsrika innovationsprojekt med potential för bredare tillämpning.

Måldatum för genomförande: 2027 för a och 2028 för b.

Våra iakttagelser mer i detalj

Genomförandet av det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken var inte tillräckligt inriktat på jordbrukarnas innovationsbehov

- 18** Tanken är att det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (EIP-AGRI) ska spela en viktig roll som det främsta verktyget inom GJP för att enligt en nedifrån och upp-strategi stödja praktiskt inriktad innovation på gårdsnivå. För att uppnå målen (punkt **04** i *bilaga I*) måste EIP-AGRI främja ett snabbare och bredare införlivande av innovativa lösningar i jordbruket och överbrygga klyftan mellan forskning och jordbrukspraktik. Vi undersökte om medlemsstaternas EIP-AGRI-projekt som genomförs av operativa grupper (*projekten*) bidrog till EIP-AGRI:s övergripande mål, fokuserade på jordbrukarnas behov och på ett ändamålsenligt sätt bidrog till att överbrygga klyftorna mellan forskning och jordbrukspraktik.

Närmare en tredjedel av projekten var inte direkt kopplade till jordbruket

- 19** Vi undersökte hur projekten bidrog till att öka jordbrukets produktivitet och hållbarhet. Vi konstaterade att de flesta projekt (48 av 70) hade en direkt koppling till jordbruket – odling av grödor, uppfödning av djur och produktion av obearbetade livsmedel och råvaror – men att ett betydande antal inte hade det (22 projekt). Trots att EIP-AGRI:s regler och mål tydligt visar att man förväntar sig effekter på jordbruket, kunde finansieringen enligt EU-ramen gå till jordbruks- och livsmedelssektorn i stort. I praktiken tolkade medlemsstaterna denna koppling mycket brett och valde i vissa fall ut projekt som sannolikt inte hade någon inverkan på jordbruket. I [ruta 1](#) ges exempel på projekt som har antingen endast indirekta kopplingar eller inga kopplingar alls till jordbruket.

Ruta 1

Exempel på projekt med inga eller endast indirekta kopplingar till jordbruket

Huvudsyftet med ett projekt i Polen var att utveckla och införa teknik för att producera smör med längre hållbarhet och bättre bredbarhet. Projektet genomfördes av ett stort mejeriföretag och omfattade inte något deltagande av jordbrukare. Om projektet hade lett till högre vinster från smörförsäljningen hade innovationen inneburit ett mindre bidrag till den ekonomiska hållbarheten för omkring 2 500 mjölkbönder, men den hade inte påverkat deras jordbruksverksamhet.

Syftet med ett projekt i Spanien (Katalonien) var att göra om en stormarknadskedjas varumärkesprofil och förmedla varumärkets värden till konsumenterna. Projektverksamheten omfattade standardundersökningar av kundernas uppfattning, marknadsundersökningar och utveckling av varumärkesstrategier. Vi såg ingen koppling till jordbruk i detta projekt.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 20** I sina projektplaner måste de operativa grupperna beskriva hur den föreslagna innovationen förväntas bidra till EIP-AGRI:s mål att förbättra produktiviteten och främja en hållbar resursanvändning³. Men varken kommissionen eller medlemsstaterna tillhandahöll några riktlinjer för hur detta bidrag skulle bedömas eller mätas. Det innebär att alla 70 projekt i vårt urval påstods ha effekter på jordbrukets produktivitet eller hållbarhet, trots att 22 projekt antingen inte hade någon koppling eller endast en indirekt koppling till jordbruket.
- 21** Vi konstaterade att de framgångsrika projekten i vårt urval var de som svarade mot jordbrukarnas praktiska behov. Genom att involvera jordbrukare och andra yrkesverksamma från det inledande planeringsstadiet fram till projektets slutförande kunde man se till att innovationerna hade som mål att lösa verkliga utmaningar för jordbrukare, underlättade praktiska tester och – när de var framgångsrika – främjade en bredare tillämpning bland jordbrukarna. I **ruta 2** ges ett exempel på ett projekt som utgår från jordbrukares behov.

Ruta 2

Ett exempel på framgångsrik innovation som utgår från jordbrukares behov

Risodlare i Ebrodeltat i Spanien (Katalonien) genomförde ett projekt för att utveckla och anpassa metoder för torrsådd av ris. Målet var att optimera vattenförbrukningen med hänsyn till marktyp, växtsort och odlingsmetoder, och att bedöma vilka effekter torrsådden kunde ha på spridningen av sniglar, vilka orsakar betydande skador på ris vid våtsådd.

Jordbrukarna deltog aktivt i alla stadier av projektet. I samarbete med ett forskningsinstitut utvecklade de lämpliga metoder för torrsådd. I dag sker torrsådd av ris i stor utsträckning i Ebrodeltat, och 37 % av risodlingsarealen odlas med denna metod sedan 2024. Metoden för torrsådd var praktiskt taget okänd innan projektet inleddes.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

³ Förordning (EU) nr 1305/2013, artikel 57.1.

22 När det gäller tolv av de 70 projekten i vårt urval fann vi inga bevis eller tecken på att de behov som tillgodosågs inte härrörde från vare sig jordbruket eller den jordbruksbaserade livsmedelssektorn i allmänhet. Dessa projekt hade mestadels initierats av offentliga myndigheter eller forskare, som främst testade kommersiellt tillgängliga lösningar. Av dessa tolv projekt gav sex resultat som användes efter det att projektet hade slutförts, men endast av forskare och för vidare vetenskapligt arbete. I [ruta 3](#) ges exempel på projekt som inte utgick från praktiska behov i jordbruket.

Ruta 3

Exempel på projekt som inte valts ut på grundval av jordbrukares behov

Syftet med ett projekt i Frankrike (Bourgogne-Franche-Comté) var att identifiera kommersiellt tillgängliga tekniska och digitala innovationer, såsom sensorer, för att underlätta arbetet för uppfödare av Charolais-boskap i regionen. En åtgärd inom projektet gick ut på att identifiera jordbrukarnas särskilda behov och se om befintliga lösningar skulle kunna tillgodose dessa behov. Men de flesta jordbrukare hade redan sensorer eller var inte intresserade av digitala lösningar. Projektet hjälpte endast den försöksgård som hade startat det att ansluta sig till ett [nationellt nätverk av digitala gårdar](#).

Nederländerna inledde en nationell ansökningsomgång för projekt som skulle tillgodose den förvaltande myndighetens behov av att testa potentiella årliga miljö- och klimatåtaganden för att eventuellt införa dem i GJP 2023–2027. Målen för det projekt från ansökningsomgången som ingick i vårt urval hade fastställts på förhand av myndigheterna inför den offentliga upphandlingen utan samråd med jordbrukare. De nederländska myndigheterna kunde inte visa att de hade använt projektets resultat vid planeringen av GJP-stödet för den nya programperioden.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

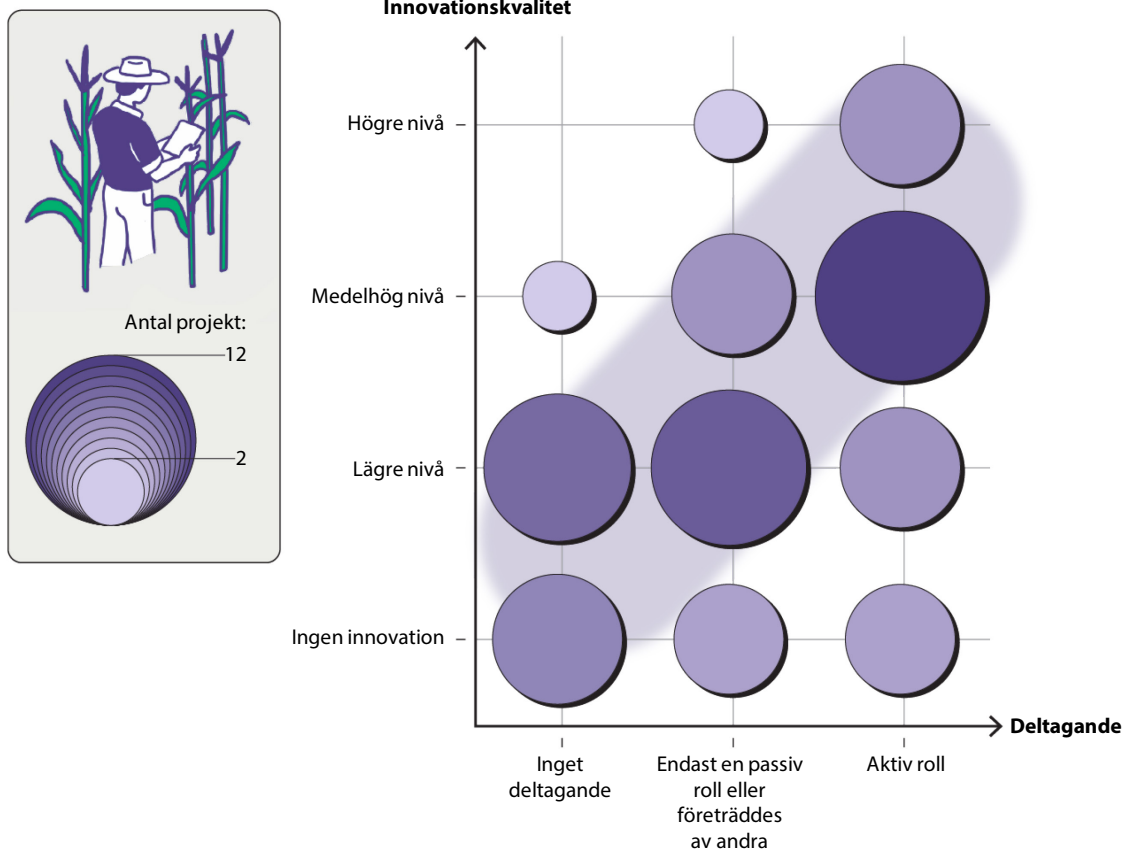
Jordbrukares innovationsbehov prioriterades inte

- 23** Vi identifierade flera faktorer som gjorde att tolv projekt i vårt urval inte var inriktade på jordbrukares behov av innovation. För det första definierades de fyra målen för EIP-AGRI inom GJP mycket brett, utan klargörande av hur de skulle bidra till det övergripande målet att öka produktiviteten och hållbarheten inom EU:s jordbruk.
- 24** För det andra gav ramen för EIP-AGRI, i linje med dess nedifrån och upp-strategi, stor flexibilitet för medlemsstaterna att identifiera behoven och fastställa prioriteringarna för jordbruksinnovationen. Medlemsstaterna kunde stödja ett brett spektrum av projekt som inte var direkt kopplade till jordbruket, men de var skyldiga att beskriva vilken roll EIP-AGRI spelade när det gällde att uppnå prioriteringarna i deras landsbygdsutvecklingsprogram för 2014–2022. I detta fall innehöll inget av de sju landsbygdsutvecklingsprogram som vi granskade i de fyra utvalda medlemsstaterna någon beskrivning av deras specifika innovationsbehov eller hur EIP-AGRI skulle tillgodose dem.
- 25** För det tredje missade medlemsstaterna och de operativa grupperna en möjlighet att använda resultaten av arbetet i de expertgrupper (*fokusgrupper*) som inrättats genom [EU:s EIP-nätverk](#) för att identifiera prioriterade områden inom EU:s jordbrukspolitik och innovationsbehov som projekt i medlemsstaterna borde inriktas på. Totalt hade 55 fokusgrupper inrättats fram till utgången av 2024, och deras iakttagelser och rekommendationer offentliggjordes i slutrapporter som spreds av EU:s EIP-nätverk. I de fyra medlemsstater som vi granskade fann vi en allmän brist på kunskap om fokusgruppernas verksamhet och inga bevis för att deras arbete hade använts av vare sig de förvaltande myndigheterna eller de operativa grupperna.
- 26** Slutligen, eftersom inga tydliga behov hade identifierats på EU-nivå eller medlemsstatsnivå, var säkerställandet av att projekten inriktades på jordbrukarnas innovationsbehov avhängigt att jordbrukare deltog i de operativa grupperna. Även om EU:s regler inte krävde att jordbrukare skulle delta i de operativa grupperna underströks i kommissionens riktlinjer och medlemsstaternas landsbygdsutvecklingsprogram vikten av att aktivt involvera jordbrukare i projekten. Av de fyra granskade medlemsstaterna ställde Nederländerna och Polen som krav för stödberättigande i sina ansökningsomgångar att jordbrukare måste delta i de operativa grupperna. I praktiken tolkades begreppet "deltagande" brett, vilket gjorde det möjligt för jordbrukare att delta passivt eller genom olika representativa organisationer.

Jordbrukarnas aktiva deltagande i projekt ökade chanserna till framgång

- 27** Trots betoningen på att slutanvändarna skulle vara involverade i att skapa innovationer konstaterade vi att i mer än hälften av projekten i urvalet (41 av 70) deltog inga jordbrukare aktivt. I dessa projekt deltog jordbrukare antingen inte alls i de operativa grupperna eller också deltog de endast passivt genom att de gav tillgång till sina gårdar, mark och maskiner för andra medlemmar i de operativa grupperna så att de kunde bedriva sin forskning.
- 28** Vi konstaterade att jordbrukarna ofta var ovilliga att delta i operativa gruppers projekt, vilket främst berodde på att de inte fick någon ersättning för sitt deltagande. I Frankrike (Bourgogne-Franche-Comté) var till exempel enskilda jordbrukare eller deras organisationer medlemmar i den operativa gruppen i nio av de tio projekt som vi granskade, men de deltog aktivt i endast tre av dem. Jordbrukarna var de enda medlemmarna i den operativa gruppen som inte fick någon form av ersättning för sitt deltagande i något av dessa nio projekt.
- 29** Frågan om att ge jordbrukare ersättning för deras deltagande i projekt tas inte upp i EU:s lagstiftning eller riktlinjer och inte heller i de regler som fastställts av tre av de fyra medlemsstater som vi granskade. Till skillnad från forskare och rådgivare har jordbrukare inga skriftliga anställningsavtal eller får några lönebesked, och det kan vara svårt att värdera deras arbete. Endast Nederländerna hade bestämmelser om ersättning till jordbrukare och uppnådde också den högsta andelen aktiva jordbrukare bland de fyra medlemsstater som ingick i urvalet. I Nederländerna fick jordbrukarna deklarerat antalet arbetade timmar i ett projekt som ett naturabidrag värderat till 35 euro per timme, som sedan betalades ut med en stödnivå på upp till 70 %. Inom ramen för GJP 2023–2027 inkluderade de två regioner i Frankrike som vi granskade också möjligheten att betala jordbrukare för deras deltagande i ett projekt, med betalningar baserade på självdeklarationer och en på förhand fastställd timtaxa.
- 30** Vår analys belyser fördelarna med att aktivt involvera jordbrukare i projekten då det ger bättre kvalitet på den innovation som genereras. Projekt där jordbrukare aktivt bidrog till både utvecklingen och genomförandet av lösningar var mer framgångsrika än projekt där de deltog bara passivt eller inte alls (*figur 3*).

Figur 3 | Jordbrukares aktiva deltagande förbättrar innovationskvaliteten

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

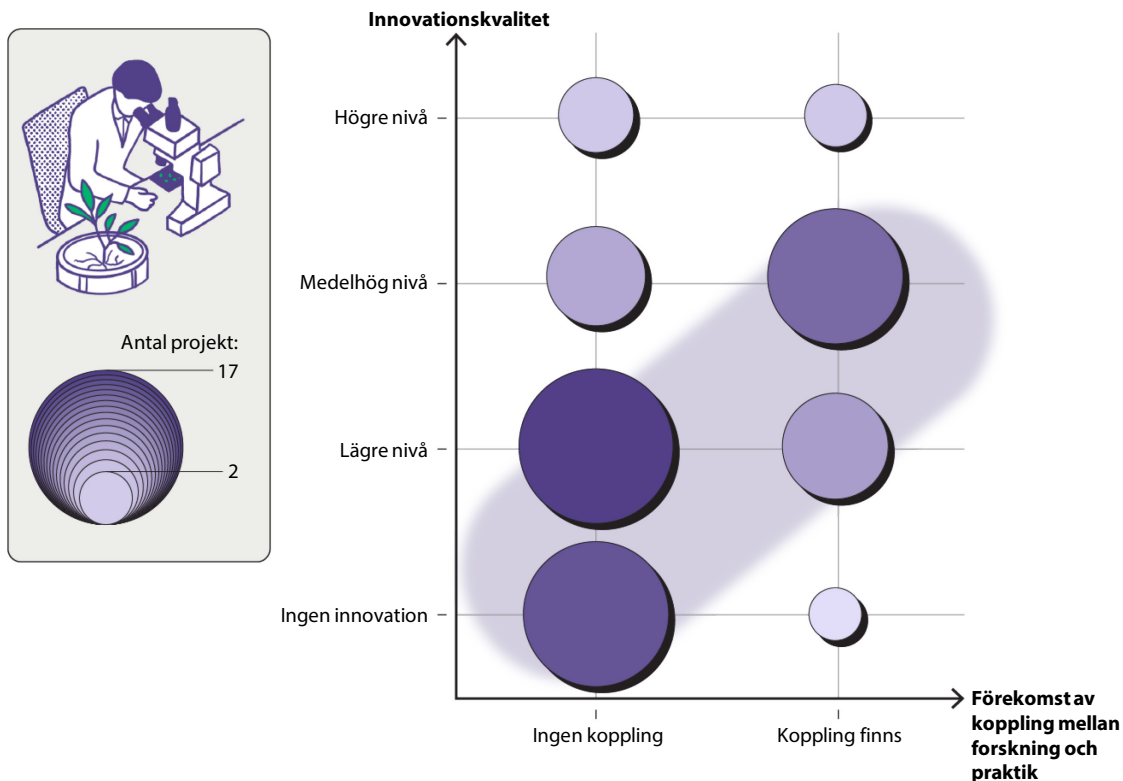
Färre än hälften av projekten syftade till att koppla forskning till jordbruket i praktiken

- 31** Ett av de fyra målen för EIP-AGRI inom GJP var att bättre koppla forskning till jordbruket i praktiken genom att ”slå broar mellan forskningsrön och teknik från spetsvetenskap och jordbrukare”⁴. Projekten var inte avsedda att bedriva tillämpad forskning, utan snarare att bidra till att sammanföra forskning och praktik genom det nedifrån och upp-perspektiv och de medskapande och nätverkande inslag som präglar EIP-AGRI inom GJP. Ingen av de fyra utvalda medlemsstaterna vidtog några åtgärder för att främja projekt som integrerade befintliga eller nya forskningsresultat i praktiska jordbruksmetoder. I Frankrike (Normandie) betonades till och med i landsbygdsutvecklingsprogrammet att projektens fokus skulle ligga på att bedriva tillämpad forskning. På det hela taget identifierade vi i vårt urval om 70 projekt sju stycken som endast var inriktade på att bedriva tillämpad forskning och inte på att omsätta denna forskning i praktiken.
- 32** En potentiell inspirationskälla för idéer till EIP-AGRI-projekt inom GJP var Horisont 2020, EU:s forsknings- och innovationsprogram, som anslog över 1,5 miljarder euro till jord- och skogsbruksforskning för perioden 2014–2020. Vi konstaterade ingen av de medlemsstater som ingick i urvalet aktivt främjade användningen av forskningsresultat från Horisont i EIP-AGRI-projekt inom GJP. Inget av de 70 projekten i vårt urval använde specifik kunskap som genererats av Horisont-projekt.
- 33** I projekten i urvalet undersökte vi forskarnas deltagande och huruvida projekten utgjorde fristående forskning där jordbrukare och andra yrkesverksamma endast fungerade som studieobjekt, eller om lösningarna utvecklades gemensamt. Av de 70 projekt som ingick i urvalet fann vi 27 som byggde på ett nedifrån och upp-perspektiv i en medskapande process där man omsatte befintlig eller ny forskning i praktiken, och dessa projekt var av högre kvalitet än övriga (*figur 4*). Vi konstaterade ett positivt samband mellan integrering av forskning och jordbrukspraktik och kvaliteten på den innovation som uppnåddes (*ruta 4*).

---

⁴ Förordning (EU) nr 1305/2013, artikel 55.1.

Figur 4 | Sammankoppling av forskning och praktik förbättrar innovationskvaliteten

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

Ruta 4

Fallstudie av vårt urval av projekt

Vi analyserade de 70 projekten i vårt urval och gjorde en korrelationsanalys. Vi konstaterade att innovationskvaliteten förbättrades när praktiska behov tillgodosågs, jordbrukare deltog aktivt, praktiska kopplingar skapades mellan forskning och jordbruk och resultaten spreds på ett ändamålsenligt sätt. Dessutom visar vår fallstudie att det finns ett positivt samband mellan å ena sidan praktiska, relevanta och välkommunicerade lösningar som involverar berörda parter och å andra sidan innovationskvaliteten. Vår korrelationsanalys och de underliggande uppgifterna om de 70 projekten i urvalet finns tillgängliga på plattformen för öppna data ([bilaga III](#)).

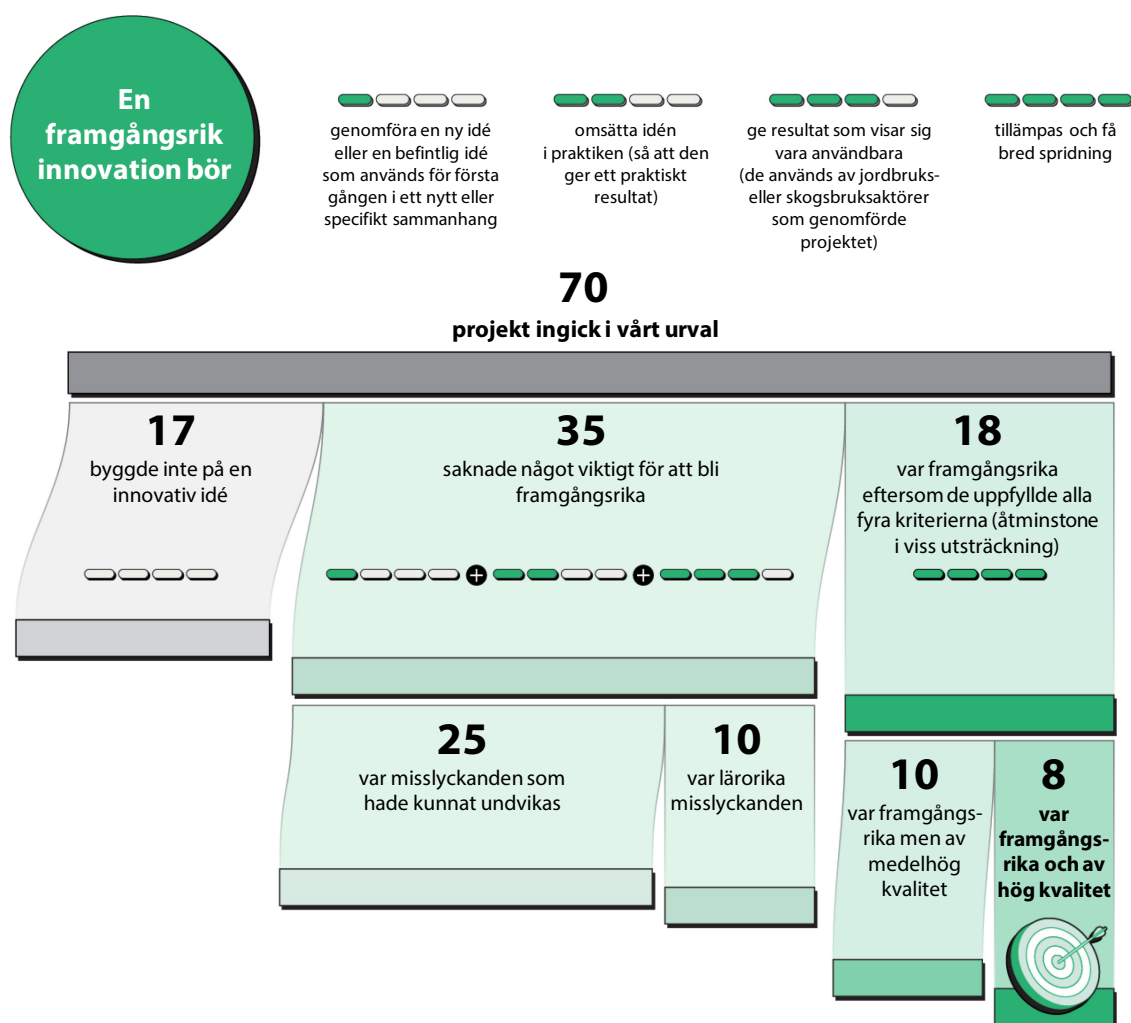
Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

Över hälften av projekten ledde inte till framgångsrika innovationer

Omkring en fjärdedel av projekten testade inte en potentiell innovation

34 I kommissionens riktlinjer för genomförandet av operativa grupper projekt beskrivs en framgångsrik innovation inom jordbruket som en ny idé, eller en befintlig idé som används för första gången i ett specifikt sammanhang, som omsätts i praktiken, visar sig vara användbar och får bred spridning. Utifrån dessa fyra kännetecken bedömde vi innovationskvaliteten i de 70 projekten i vårt urval. Närmare uppgifter om vår bedömning finns i [bilaga II](#) och sammanfattas i [figur 5](#).

Figur 5 | Endast omkring en fjärdedel av projekten uppvisade, i någon mån, alla de fyra kännetecknen för en framgångsrik innovation

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

35 Vi fann 18 projekt som – åtminstone i viss utsträckning – uppvisade alla fyra kännetecknen för att betraktas som en framgångsrik innovation. Av dessa ledde åtta projekt till en innovation av hög kvalitet: de innovativa idéerna genomfördes, resultaten fortsätter att användas i dag och har antingen mångfaldigats eller skalats upp. Dessa projekt byggde på att det fanns ett väl identifierat bredare intresse, de var inriktade på praktiska resultat och de involverade aktivt slutanvändarna av den avsedda lösningen. I [ruta 5](#) ges ett exempel på ett framgångsrikt projekt med hög innovationskvalitet. Resultaten från de återstående tio projekten som ledde till framgångsrik innovation används för närvarande endast av projektdeltagarna, men de har spridits på ett sätt som skulle kunna främja en utbredd användning i framtiden.

Ruta 5

Ett exempel på ett projekt som ledde till en innovation av hög kvalitet

I Polen fann universitetsforskare att den polska vinsektorn, som ökar i popularitet, fortfarande använde föråldrade odlingsmetoder och manuella tappningsmetoder. Tillsammans med 16 vinproducenter skapade de ett projekt för att på ett övergripande sätt förbättra kvaliteten på det vin som framställs, baserat på befintliga metoder som dock inte hade tillämpats tidigare av lokala polska vinproducenter. I projektet ingick följande:

- a) Fält- och laborietester för att hitta de bästa druvsorterna för varje vingård.
- b) Konstruktion av en mobil tappningskolonn (se nedan) med en standardiserad tappningsprocess där kväve används.
- c) Utveckling av ett gemensamt varumärke för försäljning av lokalt vin och identifiering av synergier vid gemensam distribution och försäljning.

Projektet genomfördes framgångsrikt. Vinodlarna ökade sina skördar, minskade sina kostnader och kunde, tack vare bättre kvalitet och gemensam marknadsföring, ingå långsiktiga avtal för att leverera till stora detaljhandelskedjor. Dessa lösningar anammades sedan också av andra småskaliga vinproducenter i hela Polen.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

36 Av de 70 projekten i vårt urval ledde 17 inte till någon innovation eftersom de inte byggde på en innovativ idé.

- Åtta projekt var standardprojekt för samarbete, demonstration eller andra landsbygdsutvecklingsprojekt som kunde ha finansierats genom andra åtgärder inom landsbygdsutvecklingsprogrammet, och deras syfte var inte att skapa en innovativ lösning.
- De återstående nio projekten utgick inte från en innovativ idé (vilket innebär en ny idé eller en befintlig idé som används för första gången i ett specifikt sammanhang).

I **ruta 6** ges exempel på projekt som inte testade en idé till en innovation.

Ruta 6

Exempel på projekt som handlade om samarbete men inte om innovation

I Polen inbegrep två av de tio projekten i vårt urval endast inrättande av korta standardleveranskedjor, och projektkostnaderna täckte främst inköp av skåpbilar för leveranser. För dessa projekt krävdes inte, och utfördes heller inte, någon bedömning av förslagets innovationsgrad.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

Omkring en tredjedel av de utvalda projekten skulle sannolikt inte leda till innovationer i praktiken

37 Av de 53 projekt som byggde på en innovativ idé ledde 35 inte till en framgångsrik innovation eftersom de saknade minst ett av de tre återstående kännetecknen för att klassificeras som en sådan: att idén omsattes i praktiken, var användbar och fick bred spridning. För 25 av dessa projekt stod det redan på planeringsstadiet klart att de sannolikt inte skulle leda till innovationer i praktiken, bland annat av följande skäl:

- a) Det saknades en plan för att uppnå praktiska resultat.
- b) De var inte inriktade på resultat som skulle kunna få bred spridning.
- c) De skulle realistiskt sett inte kunna ge praktiska resultat innan projektet avslutades.

Dessa projekt kunde ha uteslutits genom bättre utformade urvalsprocesser.

De återstående tio projekten är exempel på lärorika misslyckanden – de testade en giltig idé men de ledde i slutändan inte till någon innovation, främst på grund av de inneboende riskerna med sådana initiativ.

38 Av de 25 projekt som inte ledde till en framgångsrik innovation och inte innebar ett lärorikt misslyckande gav sex inga praktiska resultat. Dessa projekt hade redan från början planerat att avsluta sitt arbete med att skapa ett teoretiskt koncept, en modell eller en plan för framtida innovation. I [ruta 7](#) ges ett exempel.

Ruta 7

Exempel på ett projekt som inte var planerat att ge ett praktiskt resultat

Syftet med ett projekt i Nederländerna var att för första gången i den aktuella regionen utarbeta en handlingsplan för hållbara jordbruksmetoder i torvtäcker, baserat på en analys av den nuvarande situationen. Till stöd för denna handlingsplan omfattade projektet också utarbetande av projektdokumentation för nio prioriterade områden som nio framtida genomförandeprojekt inom ramen för EIP-AGRI skulle inriktas på. Inget praktiskt genomförande planerades för projektet.

Av de nio identifierade prioriterade områdena utvecklades endast fem till projektplaner eller projektbeskrivningar. Ingen projektdokumentation togs fram för de återstående fyra eftersom projektet avslutades i förtid på grund av den operativa gruppens bristande intresse av att fortsätta.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 39** Vi konstaterade också att den planerade verksamheten i 13 av 25 projekt hade definierats så snävt att den innovation som skapades endast skulle ha varit användbar för medlemmarna i den operativa gruppen, eftersom projektverksamheten tillgodosåg medlemmarnas specialiserade eller nischade behov (*ruta 8*).

Ruta 8

Exempel på projekt som utgår från specialiserade eller nischade behov

Syftet med ett projekt i Nederländerna var att utforma ett innovativt sätt att ändra användningsområdet för tidigare jordbruksbyggnader i samarbete med en jordbrukare och ett lokalsamhälle. Projektets planer skräddarsyddes efter den berörda jordbrukarens behov, och ingen del av den innovation som utvecklades inom projektet var lätt att överföra till andra jordbrukare.

I Spanien (Andalusien) var ett projekts mål att förbättra energi- och vattenförbrukningen i ett getmjölksmejeri och att främja diversifieringen av getmjölksprodukter. Vi konstaterade att projektet hjälpte företaget att modernisera sin infrastruktur och minska sin vatten- och energiförbrukning. Men de verktyg och modeller som togs fram var skräddarsydda för anläggningens infrastruktur och kunde inte användas någon annanstans. Projektet lyckades inte heller leverera nya produkter av getmjölk, vilket man ursprungligen hade tänkt sig.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 40** För sju av de 13 projekt som utgick från ett specialiserat behov eller ett nischbehov stod det redan från början klart att innovationen sannolikt inte skulle få någon bredare spridning. Alla dessa fall gällde produktinnovationer, och deras projektplaner innehöll inga marknadstester eller analyser. De inbegrep till exempel utveckling av

- en ny typ av smör med längre hållbarhet och bättre bredbarhet och en juice som framställs av rödköttiga äpplen med positiva hälsoegenskaper (Polen),
- hälsosamma fruktsnacks och nya mjölkprodukter från getmjölk (Spanien).

De produkter som utvecklades inom ramen för dessa projekt salufördes aldrig, eller genomgick inte ens något marknadstest, eftersom det stod klart att de inte kunde tillverkas till en rimlig kostnad.

41 De två projekt i Polen som tillgodosåg ett nischbehov (punkt **40**) omfattade stora investeringar i tillgångar såsom produktionslinjer och maskiner, som medlemmarna i den operativa gruppen drog full nytta av efter det att projektet hade slutförts. Enligt EU:s regler för den inre marknaden ska de stödberättigande kostnaderna för sådana investeringar i forsknings- och utvecklingsprojekt vara begränsade till den avskrivningskostnad som motsvarar projektets varaktighet. Eftersom den felaktiga ersättningen av kostnader för investeringar i tillgångar härrörde från en regel som tillämpades på nationell nivå konstaterade vi att åtta av de tio projekt i Polen som ingick i urvalet fick mer finansiering än de borde ha fått (*ruta 9*). Denna finansiering motsvarar alternativkostnaden för att finansiera andra, mer innovativa projekt.

Ruta 9

Exempel på ett projekt där medlen till stor del använts till kapitalinvesteringar och inte till innovation

Ett projekt i Polen gällde införandet av en innovativ vattenreningsteknik inom ett slutet bevattningssystem på en tranbärsodling. Av projektets kostnader utgjorde 92 % investeringskostnader på 1,5 miljoner euro för att anlägga en ny tranbärsodling med en offentlig stödnivå på 50 %. Stödmottagaren fick ersättning för 750 000 euro av investeringskostnaderna.

De avskrivningskostnader som motsvarade projektets löptid uppgick endast till 94 000 euro, vilket innebär att ersättningen borde ha begränsats till 47 000 euro. Omkring 700 000 euro i EU-stöd betalades därför ut för kapitalinvesteringar och inte för innovation, vilket strider mot EU:s regler.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 42** Vi konstaterade också att fem av de 13 specialiserade projekten eller nischprojekten skulle ha genomförts helt eller delvis även utan bidrag (en situation som kallas "dödviktseffekt" – [ruta 10](#)). Denna finansiering motsvarar alternativkostnaden för att finansiera mer innovativa projekt.

Ruta 10

Exempel på stödmottagare i specialiserade projekt som använde offentliga medel för egen vinning

Sådana stödmottagare i EIP-AGRI-finansierade projekt fanns till exempel i

- a) Nederländerna, där ett kooperativ och en globalt ledande producent av potatisbaserade ingredienser rapporterade årliga intäkter på upp till 1 miljard euro och en vinst på flera miljoner euro under projektperioden,
- b) Spanien, där en stor producent av traditionellt spanskt mousserande vin, som ägs av ett amerikanskt private equity-bolag, redovisade årliga vinster på omkring 100 miljoner euro under projektperioden,
- c) Polen, där ett stort multinationellt livsmedelsföretag redovisade årliga vinster på omkring 100 miljoner euro under projektperioden.

Syftet med dessa projekt var att tillhandahålla moderna lösningar för ett specifikt företag som dock hade kunnat finansiera dessa lösningar med egna medel. Ingen av dessa stödmottagare delade med sig av projektresultaten. Offentliga medel användes därför för att främja stora privata företag, men gynnade inte sektorn i stort.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 43** Slutligen fann vi att bland de 25 projekt som inte var framgångsrika och där misslyckandet hade kunnat undvikas fanns det tre projekt som hade för kort varaktighet för att man skulle hinna utföra allt arbete som krävdes för att skapa den avsedda innovationen, vilket framgår av [ruta 11](#). Dessa projekt kunde inte leda till en framgångsrik innovation på grund av bristande överensstämmelse mellan de planerade målen och projektens varaktighet.

Ruta 11

Exempel på projekt som inte anpassade sina mål till projektets varaktighet

I Polen granskade vi ett tvåårigt projekt som syftade till att skapa en applikation för beslutsfattande som bygger på modeller för maskininlärning med hjälp av artificiell intelligens, så kallade neurala nätverk. Utvecklingsprocessen för sådana nätverk tar vanligtvis mer än fem år. Projektet slutfördes i slutet av 2022, men applikationen är fortfarande under utveckling. Polen beviljade stöd till projekt på upp till tre år och i undantagsfall upp till fem år.

I Spanien (Andalusien) genomförde två jordbrukarorganisationer som producerar olivolja ett tvåårigt projekt som syftade till att visa att intensivodlade olivlundar är ekonomiskt mer bärkraftiga än traditionella olivlundar och därigenom övertyga jordbrukare att intensivifiera sin verksamhet. Hälften av projektkostnaderna gick till att avlägsna traditionella olivlundar på 50 hektar mark och anlägga lundar för intensivodling i deras ställe. Med tanke på att en nyanlagd olivlund skulle generera sin första, begränsade, produktion först efter fyra till fem år och uppnå full produktion först efter tio år, användes uppskattade uppgifter som redan fanns tillgängliga för att beräkna projektets avkastning på investeringar och produktivitet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

Bristande konkurrens om finansiering och bristfälliga urvalsförfaranden minskade innovationspotentialen

- 44** Utifrån vår granskning av de nationella arrangemangen i de fyra medlemsstater som vi besökte identifierade vi flera skäl till att mer än hälften av projekten i vårt urval sannolikt inte skulle leda till några innovationer.

- 45** För det första konstaterade vi att det rådde liten konkurrens mellan projekt om att få EIP-AGRI-finansiering. Inom ramen för EIP-AGRI måste medlemsstaterna följa ett konkurrensutsatt förfarande för att välja ut projekt där ansökningarna utvärderas mot urvalskriterier och sedan rangordnas för att identifiera de bästa förslagen. I alla de fyra medlemsstater som ingick i vårt urval antogs ett betydande antal förslag genom ansökningsomgångarna. Till exempel avvisades endast fem av de 150 projektförslag som mottogs under perioden 2014–2022 i Frankrike (Normandie) under urvalsprocessen. Av dessa hörde fyra projekt till den första ansökningsomgången när åtgärden var ny för både de sökande och den förvaltande myndigheten. I Spanien, Nederländerna och Polen utökade man vid flera tillfällen budgeten för samarbetsåtgärden, som omfattade EIP-AGRI i landsbygdsutvecklingsprogrammen 2014–2022, eftersom de förvaltande myndigheterna beslutade att minska urvalstrycket.
- 46** För det andra konstaterade vi att projektförslagets innovationsgrad, dvs. huruvida förslagen testade en ny idé eller en befintlig idé i ett nytt sammanhang, inte var ett avgörande kriterium för att välja ut projekt i någon av de fyra medlemsstater som ingick i vårt urval. Att testa eller köpa in ny utrustning eller nya maskiner som redan var kommersiellt tillgängliga räknades till exempel som innovation. Detta skedde trots att medlemsstaterna i kommissionens riktlinjer för EIP-AGRI rekommenderades att utesluta sådana åtgärder från stöd. I Polens fall ledde detta också till att betydande stödbelopp för kapitalinvesteringar betalades ut till de operativa grupperna, trots att finansiering av kostnader för anläggningstillgångar, utöver avskrivningskostnaderna under projektiden, stred mot EU:s regler.
- 47** Två av de fyra medlemsstaterna (Frankrike och Polen) valde att göra projektförslagets innovationsgrad till ett kriterium för stödberättigande. I Polen betraktade den förvaltande myndigheten en projektidé som innovativ om den potentiella stödmottagaren fick ett positivt utlåtande om projektets innovativa karaktär från ett universitet eller forskningsinstitut. Denna process var inte transparent och ledde till en intressekonflikt, eftersom forskningsinstitutet debiterade en avgift för intyget och det fanns få incitament att avge ett negativt utlåtande. I de fall medlemsstaterna använde innovationsgrad som ett urvalskriterium tillmättes det inte alltid tillräcklig vikt för att säkerställa att projekt med marginell eller låg innovationsgrad skulle uteslutas från finansiering, vilket framgår av [ruta 12](#).

Ruta 12

Exempel där projektförslagets innovationsgrad endast spelade en mindre roll i urvalsprocessen

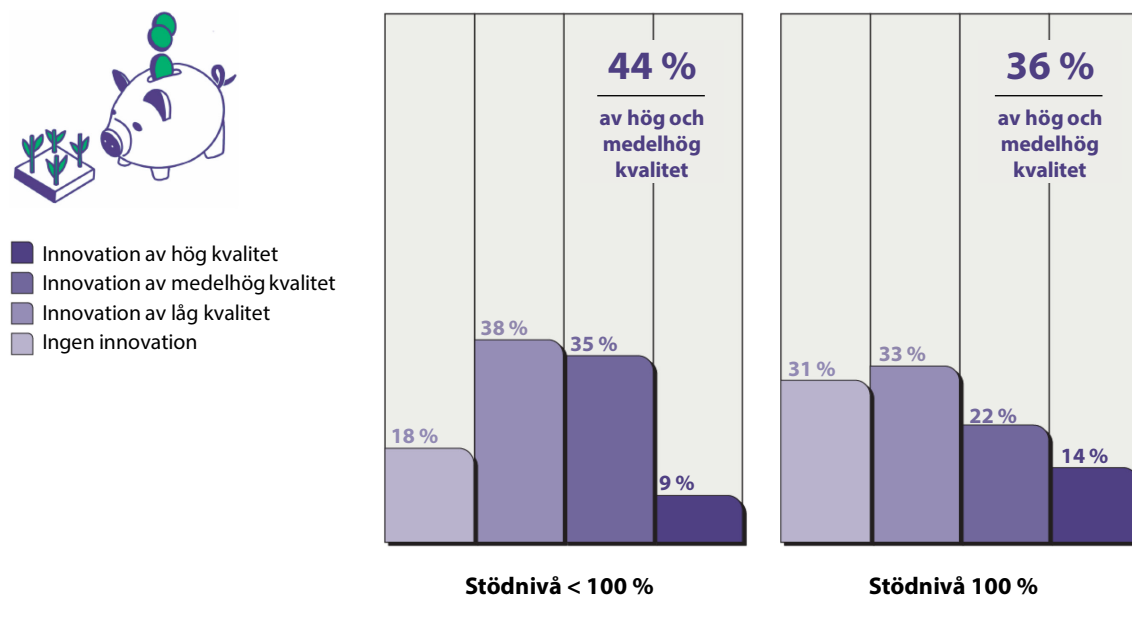
I Spanien (nationellt landsbygdsutvecklingsprogram) kunde projekten få upp till 10 av 100 poäng för "innovationsgrad", varav endast 4 poäng för innovationspotential och 6 poäng för genomförbarhet.

I Frankrike (Normandie) kunde projekten få upp till 30 poäng för "innovationsgrad" av totalt 170 möjliga poäng. Detta kriterium testade separat huruvida projektförslaget innebar en teknisk, tematisk eller organisatorisk innovation, med 10 som maxpoäng för varje typ av innovation. Projekten valdes ut om de uppnådde minst 50 poäng och om deras innovativa karaktär ansågs vara tillräcklig, dock utan en definition av vad som menades med "tillräcklig" eller en fastställd minimitröskel för detta kriterium.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 48** För det tredje spelade urvalskriterierna för "resultatens användbarhet" och "bredare tillämpning", i de fall sådana definierades, endast en mindre roll i projekturvalet. I de fyra medlemsstaterna konstaterade vi att urvalsprocessen inte var inriktad på att bedöma potentialen att uppnå praktiska resultat i form av innovationer som skulle kunna få bred spridning. Till exempel inkluderade Frankrike (Bourgogne-Franche-Comté) bedömningskriterier för "resultatens överförbarhet till slutanvändare" och "resultatens reproducerbarhet", men dessa kriterier viktades inte tillräckligt för att gynna projekt med potential att mångfaldigas eller skalas upp.
- 49** Slutligen konstaterade vi, på grundval av vår analys av förordning (EU) nr 1305/2013, att samarbetsåtgärden, till skillnad från många andra åtgärder i landsbygdsutvecklingsprogrammen, inte uteslöt några kostnadskategorier på EU-nivå, och att medlemsstaterna kunde välja att begära ersättning på upp till 100 % av projektkostnaderna. Av de 70 projekt som ingick i urvalet fick totalt 36 full ersättning för sina stödberättigande kostnader (i genomsnitt 322 000 euro), vilket innebar att medlemmarna i den operativa gruppen inte behövde bära någon del av den finansiella risk som var kopplad till den verksamhet som bedrevs. Vi konstaterade att tilldelning på maximal stödnivå inte genererade mer innovation (*figur 6*).

Figur 6 | Högre stöd genererade inte mer innovation

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

Det är vanligt att projektresultaten inte sprids eller används

- 50** För att skapa en innovationskultur som leder till ett mer konkurrenskraftigt och hållbart jordbruk krävs ändamålsenliga mekanismer för att sprida projektresultat och stödja en bred tillämpning av framgångsrika lösningar. Vi undersökte hur projekten i vårt urval delade information om sina innovationer och hur kommissionen och de utvalda medlemsstaterna främjade spridningen av denna kunskap inom ramen för GJP för att gynna sektorn som helhet.

Från omkring hälften av projekten spreds resultaten

- 51** Av de 53 projekt som byggde på en innovativ idé hade 49 kostnadstäckning för kommunikations- och spridningsverksamhet, men endast 28 offentliggjorde sina resultat och delade med sig av den kunskap som byggts upp. Detta omfattade alla de 18 projekt som uppvisade de fyra kännetecknen för en framgångsrik innovation: Sex projekt genererade lösningar som fick bred spridning inom sektorn. Tio projekt gav resultat som fortfarande används av medlemmarna i den operativa gruppen och som skulle kunna användas av andra. I två projekt drogs slutsatsen att den nya tekniken inte passade den typ av jordbruksföretag som deltog i den operativa gruppen, men man delade med sig av detaljerad kunskap om vilka jordbruksföretag som borde överväga att använda denna nya teknik.
- 52** Enligt GJP-bestämmelserna ska de operativa grupperna sprida resultaten av sina projekt⁵. Trots att kommissionen i sina [riktlinjer till medlemsstaterna](#) anger att betydande resultat som skulle kunna vara användbara för andra måste spridas, klargjorde ingen av de medlemsstater som ingick i urvalet tydligt för de operativa grupperna exakt vad som behövde spridas eller i vilket syfte. Det gjorde att de operativa grupperna i allmänhet tolkade detta krav som en skyldighet att informera om projektets verksamhet och utfall, utan att förmedla några detaljer om de resultat eller den kunskap som byggts upp. Om de hade gjort det hade andra intresserade berörda parter, såsom jordbrukare, rådgivare, forskare eller offentliga myndigheter, kunnat återanvända dem. I [ruta 13](#) ges exempel på projekt som inte delade den kunskap som byggts upp.

---

⁵ Förordning (EU) nr 1305/2013, artikel 57.3.

Ruta 13

Exempel på projekt som inte delade den kunskap som byggts upp

Syftet med ett projekt i Nederländerna var att utveckla nya potatissorter med hjälp av innovativa förädlingstekniker, med fokus på ökad motståndskraft mot sjukdomar och hög avkastning. Projektet resulterade i statistiska modeller för urval och förädling av potatis, skapade markörer för att förutsäga egenskaperna hos nya sorter och utvecklade även sex referensgenom. Inget av dessa resultat offentliggjordes dock. En medlem i den operativa gruppen sampublicerade en vetenskaplig rapport som innehöll endast begränsad information som var otillräcklig för att andra potatisodlingsföretag skulle kunna dra nytta av den kunskap som byggts upp.

Ett projekt i Spanien var inriktat på att undersöka alternativa kommersiella användningsområden för skal och kärnor från avokado. Skal och kärnor utgör omkring 40 % av den totala vikten av bearbetad avokado och betraktas som avfall som förbränns eller skickas till deponier. Projektet gav kunskap om hur man karakteriserar, extraherar och kontrollerar kvaliteten på olika ämnen i kärnor och skal, och hur man kan bearbeta dessa avfallsprodukter för att framställa djurfoder eller använda dem för att tillverka kosttillskott och aktiva ingredienser i kosmetika. Inga av dessa nya kunskaper offentliggjordes.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 53** En annan faktor som gjorde att resultat inte spreds på ett meningsfullt sätt var när projekt utformades för att endast gynna den operativa gruppen, eller ibland bara en enda medlem av den operativa gruppen, som avsåg att antingen använda lösningen internt eller att saluföra den efter det att projektet hade slutförts. Deltagarna i dessa projekt planerade oftast redan från början att inte lämna ut betydande resultat, detta för att behålla en konkurrensfördel om innovationen blev framgångsrik (*ruta 14*). Av 15 sådana projekt skulle sex ha genomförts även utan offentligt stöd eftersom resultaten var så specifika att de inte kunde ha återanvänts av någon annan även om de hade offentliggjorts.

Ruta 14

Exempel på ett projekt där resultat inte lämnades ut i syfte att behålla en konkurrensfördel

I Frankrike (Normandie) utvecklade ett EIP-AGRI-projekt en webbplattform som skulle koppla samman jordbrukare med leverantörer av jordbrukstjänster. Offentliga medel användes för att utveckla en databas som omfattade alla leverantörer av jordbrukstjänster i regionen, med information om vilka tjänster de tillhandahöll samt priset. De offentliga medlen betalade också för en kalkylator där jordbrukare kunde räkna ut om det var ekonomiskt fördelaktigt att köpa en viss utrustning eller att betala för jordbrukstjänsten i stället. På så sätt skulle man kunna komma till rätta med ett utbrett problem bland franska jordbrukare med höga skuldnivåer och för mycket utrustning.

I slutet av projektet och med hänvisning till skydd av affärshemligheter lämnade den operativa gruppen inte ut någon information om de program och funktioner som hade utvecklats. Utvärderaren hade redan på planeringsstadiet noterat att projektresultaten var avsedda för kommersiell användning, men de regionala myndigheterna vidtog inga åtgärder för att se till att viktiga resultat spreds. Regionen saknar för närvarande ett offentligt register över leverantörer av jordbrukstjänster och de tjänster de erbjuder.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 54** Alla fyra medlemsstater som valdes ut för denna revision betalade för kommunikations- och spridningsverksamhet utan att göra någon åtskillnad mellan dem. För vissa projekt i vårt urval hade kostnader för kommunikation och spridning redan ersatts när projekten befann sig på ett tidigt stadium och ännu inte hade gett några resultat. De kostnader som ersattes omfattade också utveckling av projektwebbplatser som antingen lades ned i slutet av projektet eller inte innehöll någon information om de resultat som uppnåts. I vårt urval av projekt konstaterade vi att medlemsstaterna främst fokuserade på att betala för kommunikationsverksamhet under hela projektet i stället för att faktiskt sprida resultaten (*ruta 15*).

Ruta 15

Exempel på stöd till spridning som inte ledde till att resultaten blev brett tillgängliga

I Spanien fick alla de tio projekt som vi valde ut från det nationella landsbygdsutvecklingsprogrammet utbetalningar för spridningsverksamhet på mellan 40 000 och 79 000 euro, vilket motsvarar upp till 17 % av den totala projektkostnaden. I den verksamhet som fick stöd ingick deltagande i evenemang, anordnande av öppet hus-dagar och publicering av artiklar (både i pappersformat och online). Dessa aktiviteter genomfördes under olika stadier av projektet, främst på lokal eller regional nivå. Även om alla projekt rapporterade om sin verksamhet genom slutrapporter och liknande produkter konstaterade vi att endast sex projekt hade spridit betydelsefulla resultat så att andra kunde använda dem. Av dessa sex projekt hade endast ett skalats upp och de lösningar som hade tagits fram används fortfarande för ytterligare två projekt, men uteslutande av medlemmarna i den operativa gruppen.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

Medlemsstaterna utnyttjade i liten utsträckning projektresultaten eller den kunskap som byggts upp

- 55** Spridningen av projektresultat är avgörande för att medlemsstaterna ska kunna lära sig vilka typer av projekt som är mest ändamålsenliga och anpassa sitt genomförande av EIP-AGRI i enlighet med detta. Dessa resultat är också avgörande för att bedöma EIP-AGRI:s inverkan på jordbrukssektorn, särskilt på regional nivå där EIP-AGRI är en viktig källa till offentlig finansiering. I Frankrike, Nederländerna och Polen noterade vi en allmän brist på teknisk kapacitet när det gäller korrekt lagring och bearbetning av projektresultat. Vi fann fall där de förvaltande myndigheterna inte hade tillgång till väsentliga projektresultat då de operativa grupperna hade upplösts efter att projekten hade avslutats. Eftersom de förvaltande myndigheterna inte alltid gav en tillräckligt detaljerad definition av projektens förväntade slutprodukter i bidragsöverenskommelsen var de operativa grupperna inte skyldiga att tillhandahålla några produkter i slutet av projektet och lämnade därför ofta inte in några sådana, trots att de kunde ha varit användbara (*ruta 16*).

Ruta 16

Exempel på en missad möjlighet att skala upp projektresultaten

Syftet med ett projekt inom fruktodlingssektorn i Spanien (Andalusien) var att hitta ett alternativ till paraffinbaserade ljus som används för att motverka frost i fruktträdgårdar. Syftet med projektet var att minska föroreningarna och uppkomsten av rökmoln från ljusen. Projektet resulterade i ett miljövänligare val av värmare, men man hittade också ett sätt att spara 20 % av frotskyddskostnaderna genom att optimera ljusens placering i fruktträdgården. På regional eller nationell nivå skulle detta kunna leda till betydande besparingar för alla producenter inom en av Spaniens viktigaste jordbrukssektorer. Både den förvaltande myndigheten och det utbetalande organet mottog projektets slutrapport med uppgifter om den algoritm som använts för utplaceringen av ljus och de besparingar som gjorts, men de vidtog inga åtgärder för att sprida denna lösning till relevanta berörda parter.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av vårt urval av projekt.

- 56** Ingen av de fyra medlemsstaterna analyserade projektresultaten för att sprida de mest lovande innovationerna på regional eller nationell nivå. Den gemensamma jordbrukspolitiken ger medlemsstaterna möjlighet att använda andra landsbygdsutvecklingsfonder för att genom utbildning, utbildningsmaterial eller rådgivningstjänster överföra användbar kunskap som byggts upp i projekt, men medlemsstaterna gjorde sällan detta.
- 57** I de två franska regioner som vi besökte fann vi endast tre fall där operativa grupper anordnade öppet hus- eller demonstrationsevenemang med hjälp av EU-stöd efter det att deras projekt hade avslutats. Detta trots att det i kommissionens riktlinjer för EIP-AGRI betonas att peer-to-peer-kommunikation mellan jordbrukare och skogsbrukare och införlivande av innovationer i reguljära rådgivningstjänster är ändamålsenliga sätt att mångfaldiga eller skala upp resultaten från framgångsrika projekt.

Bristen på spridning av viktiga resultat begränsade kommissionens möjligheter att utvärdera ändamålsenligheten i det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken

- 58** De operativa grupperna var skyldiga att skicka en slutrapport till de nationella eller regionala myndigheterna med en sammanfattning av utfallen av deras projekt. Myndigheterna var sedan skyldiga att vidarebefordra informationen till kommissionen. Medlemsstaterna uppfyllde dock inte systematiskt detta krav. Vi konstaterade att Frankrike (Bourgogne-Franche-Comté och Normandie) inte skickade någon information till kommissionen om resultaten av de finansierade projekten, medan Spanien, Nederländerna och Polen skickade viss information. Var och en av de fyra medlemsstaterna upprättade en offentlig databas för de EIP-AGRI-projekt som finansierades i landet, men inte heller i dessa databaser fanns det information om projektresultat, och i vissa fall var informationen om de projekt som genomförts ofullständig.

- 59** Till följd av den bristfälliga resultatrapporteringen är informationen om projekten i [databasen för EU:s EIP-nätverk](#) av låg kvalitet. EU:s EIP-nätverk bör inkludera utfallen av alla projekt som finansieras genom EIP-AGRI i hela EU. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att göra projektresultaten tillgängliga så snart som möjligt⁶. Vi konstaterade dock att medlemsstater ofta rapporterade projekt med betydande försening, till och med upp till ett par år efter det att projektet hade avslutats. För de 70 projekten i vårt urval konstaterade vi att databasen innehöll information om projektmålen och de förväntade utfallen, men kvaliteten på informationen varierade. Det fanns dock ingen information om de resultat som uppnåts och inga slutprodukter inkluderades. På nationell och regional nivå är det ovanligt att medlemsstaterna offentliggör projektprodukter, inklusive slutrapporter.
- 60** Det krävs omfattande uppgifter för att spåra kännetecknen och de uppnådda resultaten för de partnerskap som fått stöd av EIP-AGRI och för att fastställa vilka faktorer som bidrog till de bästa prestationerna. För GJP 2014–2022 fastställdes uppgiftsrapporteringskraven för EIP-AGRI i [kommissionens gemensamma övervaknings- och utvärderingsram](#), som krävde att medlemsstaterna skulle lämna årlig information om endast två outputindikatorer: antalet projekt som fick stöd av EIP-AGRI inom den gemensamma jordbrukspolitiken och storleken på det offentliga stöd som mottagits. Vi konstaterade att dessa uppgifter inte var tillförlitliga för två av de fyra medlemsstaterna i vårt urval: Spanien (Katalonien) rapporterade 778 projekt trots att endast 282 projekt hade finansierats, och Nederländerna rapporterade 493 projekt i stället för 437. Kommissionen kände inte till dessa rapporteringsfel.
- 61** Den gemensamma övervaknings- och utvärderingsramen innehöll inga resultat- eller effektindikatorer, trots att sådana prestationsindikatorer är avgörande för att bedöma vad som uppnåts⁷. Bristen på relevanta och tillförlitliga uppgifter begränsade kommissionens möjligheter att utvärdera EIP-AGRI.

---

⁶ Kommissionen, *Guidelines for data on European Innovation Partnership (EIP) Operational Groups*, oktober 2023.

⁷ *Verktyslådan för bättre lagstiftning*, kapitel 5.

- 62** Kommissionen använder utvärderingar av EU:s program och verktyg för policylärande. När det gäller EIP-AGRI har det dock inte gjorts någon systematisk bedömning vare sig av hur de operativa grupperna fungerar eller av vilken inverkan projekten under perioden 2014–2022 hade på de fyra målen för EIP-AGRI inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Den enda utvärderingen som gjorts var 2016, vid en tidpunkt då inga EIP-AGRI-projekt ännu hade slutförts och inga resultat fanns tillgängliga. Ytterligare bedömningar av ett mindre antal på förhand utvalda fallstudier genomfördes under 2018 och 2024. I dessa bedömningar beaktades inte projektens övergripande bidrag till uppnåendet av EIP-AGRI:s mål.
- 63** Våra iakttagelser stämmer överens med dem i OECD:s rapport från 2023, *Policies for the Future of Farming and Food in the European Union*, där man pekade på en allmän brist på analys av operativa grupperns projekt inom EIP-AGRI och framhöll behovet av mer bevis. I rapporten angavs att det för EIP-AGRI behövs mer bevis för att säkerställa en lämplig löpande återkoppling, med information om och analys av de viktigaste drivkrafterna bakom innovationsutfall, vilket skulle kunna stärka policylärandet och tillämpningen av bästa upplägg och metoder bland de operativa grupperna.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning I, med ledamoten Joëlle Elvinger som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 28 januari 2026.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

Bilagor

Bilaga I – Om revisionen

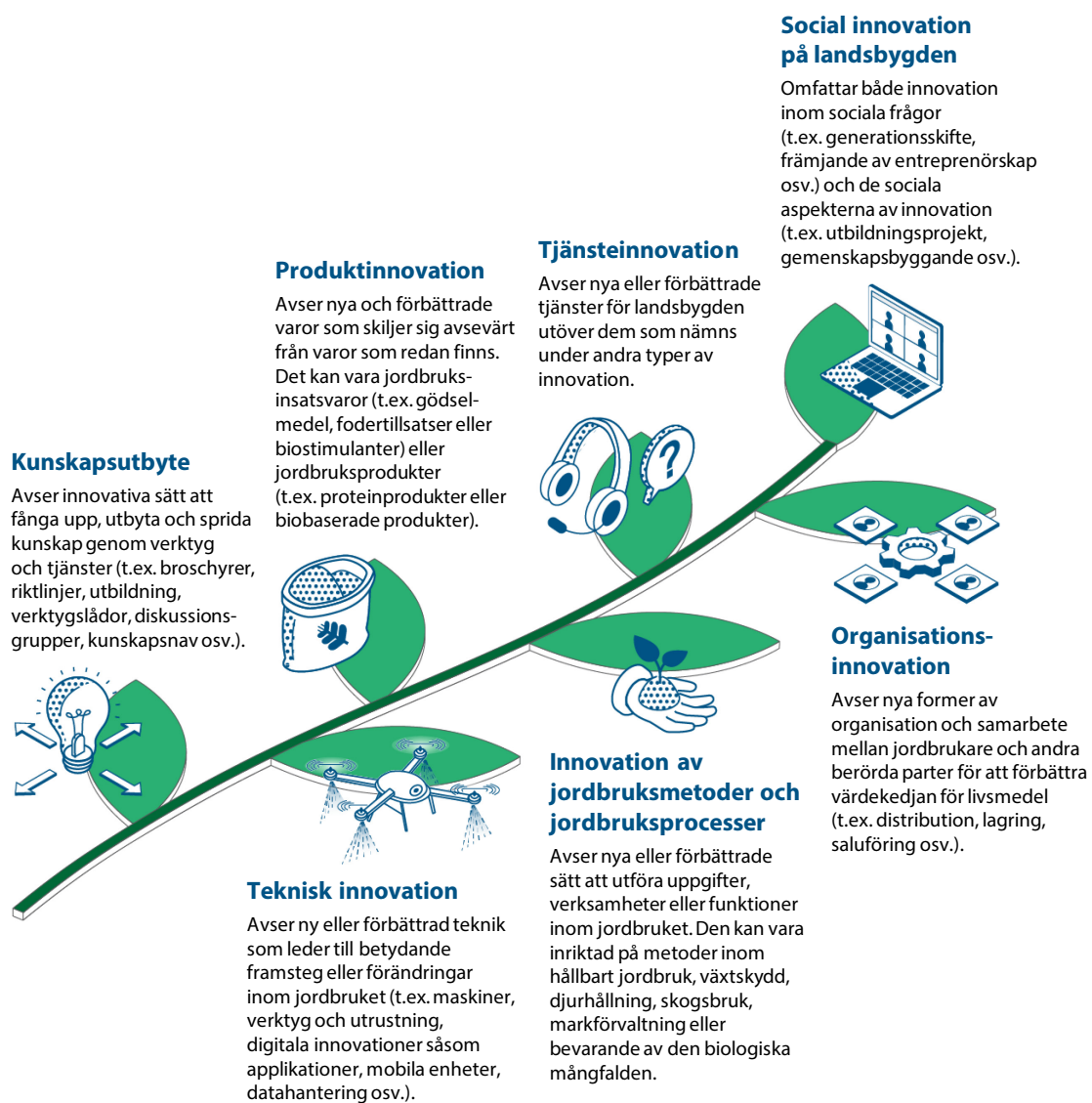
Innovation inom jordbruket

- 01** Innovation spelar en framträdande roll i EU:s politik och fungerar som ett viktigt verktyg för att uppnå miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet inom jordbrukssektorn. Till skillnad från andra sektorer finansieras forskning och utveckling inom jordbruket främst med offentliga medel¹. Den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) är en viktig källa till EU-finansiering av innovation inom EU:s jordbruk och stod för närmare 1 miljard euro i offentliga medel under perioden 2014–2022.

- 02** Kommissionen har ingen formell definition av innovation, men anser att en framgångsrik innovation inom jordbruket är en idé (en produkt, tjänst, produktionsprocess eller ett nytt sätt att organisera saker) som har omsatts i praktiken, visat sig vara användbar och som har fått bred spridning. Innovation kan omfatta helt nya metoder eller tillämpning av befintliga metoder i ett nytt geografiskt eller miljömässigt sammanhang. Jordbruksinnovation svarar mot ett brett spektrum av behov inom jordbruk, skogsbruk eller jordbruksbaserade livsmedel, vilket illustreras i [figur 1](#).

---

¹ OECD, "Policies for the Future of Farming and Food in the European Union", *OECD Agriculture and Food Policy Reviews*, 2023.

Figur 1 | Typer av jordbruksinnovation

Källa: Revisionsrätten, på grundval av den klassificering som föreslogs i EU:s GJP-nätverks studie från 2024 om utfall av EIP-AGRI-projekt som genomförts av operativa grupper inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

Det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket

03 Sedan 2014 har det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket (EIP-AGRI) inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken tillhandahållit finansiering för praktiskt inriktad nedifrån och upp-innovation som kan bidra till att göra EU:s jordbruk mer konkurrenskraftigt och hållbart. Syftet med EIP-AGRI var att tillgodose behov inom jord- och skogsbrukets primärproduktion och genom hela värdekedjan.

04 I GJP 2014–2022 fastställdes fyra övergripande mål² som innebar att EIP-AGRI skulle

- a) främja en resurseffektiv, ekonomiskt livskraftig, produktiv, konkurrenskraftig, klimatvänlig och klimattålig jordbruks- och skogsbrukssektor med låga utsläpp,
- b) bidra till en stabil och hållbar tillgång på livsmedel, foder och biomaterial,
- c) förbättra processerna för att bevara miljön, göra anpassningar till och begränsa klimatförändringar,
- d) slå broar mellan forskningsrön och teknik från spetsvetenskap och jordbrukare, skogsförvaltare, landsbygdssamhällen, företag, icke-statliga organisationer och rådgivningstjänster.

05 Utöver att uppfylla dessa fyra mål skulle EIP-AGRI inom GJP också³

- öka användningen av och ändamålsenligheten hos innovationsrelaterade verktyg och främja synergier mellan dem,
- främja en snabbare spridning och bredare tillämpning av innovationslösningar,
- skapa bättre kopplingar mellan forskning och jordbrukspraktik, för att överbrygga klyftan mellan de två områdena och informera vetenskapssamhället om vilka forskningsbehov som finns inom jordbruket.

---

² Förordning (EU) nr 1305/2013, artikel 55.

³ Förordning (EU) nr 1305/2013, skäl 44 och artikel 55.

EIP-AGRI:s projektbaserade genomförandemekanism inom den gemensamma jordbrukspolitiken

06 Med GJP 2014–2022 skapades en ram på EU-nivå för EIP-AGRI som gav medlemsstaterna stor flexibilitet i genomförandet. EIP-AGRI införlivades med landsbygdsutvecklingsåtgärden för främjande av samarbete inom jordbrukssektorn. EIP-AGRI fungerade på följande sätt:

1. Intresserade berörda parter bildade en operativ grupp för att genomföra ett projekt. De föreslog en projektplan för de nationella eller regionala myndigheterna med en beskrivning av den innovativa idén och de förväntade resultaten och hur de skulle bidra till ökad produktivitet och hållbar resursförvaltning.
2. Om projektet valdes ut genomförde medlemmarna i den operativa gruppen projektet och spred resultaten, på EU-nivå främst genom EU:s EIP-nätverk (punkt **09**).

De operativa gruppernas projekt måste bygga på den interaktiva innovationsmodellen. De operativa grupperna skulle ha minst två medlemmar med kompletterande kunskaper. Att yrkesverksamma såsom jordbrukare eller skogsbrukare deltog var inte obligatoriskt. Medlemmarna i de operativa grupperna måste vara medbeslutande och medskapande under hela projektet för att utveckla innovativa lösningar på jordbrukarnas praktiska problem.

07 GJP-finansieringen av EIP-AGRI inom ramen för samarbetsåtgärden omfattade både inrättandet av den operativa gruppen och genomförandet av innovationsprojekten. Det föreskrevs att alla uppkomna kostnader kunde ersättas, till exempel för förberedande studier, utarbetande av genomförandeplanen, drift av den operativa gruppen och marknadsföring av projektet. Medlemsstaterna kunde antingen finansiera EIP-AGRI enbart genom samarbetsåtgärden eller kombinera den med andra landsbygdsutvecklingsåtgärder (t.ex. för inköp eller leasing av nya maskiner och ny utrustning, utveckling av programvaruapplikationer eller utveckling av jordbruk och företag).

08 Medlemsstaterna kunde välja om de skulle inkludera EIP-AGRI i sina landsbygdsutvecklingsprogram eller inte. De uppmanades att fastställa särskilda mål för verktyget, med fokus på sina egna innovationsbehov inom jord- och skogsbruket. Dessutom kunde de besluta att begränsa EIP-AGRI till specifika nationella eller regionala prioriterade ämnen eller att främst finansiera initiativ som utvecklades på lokal nivå för att tillgodose lokala behov. Medlemsstaterna ansvarade för att välja ut innovationsprojekt, och i det ingick att fastställa kriterierna för stödberättigande och urval. De ansvarade också för att fastställa nivån på det offentliga stödet som kunde vara upp till 100 % av de stödberättigande utgifterna.

Spridning av projektresultat – en viktig del av EIP-AGRI inom GJP

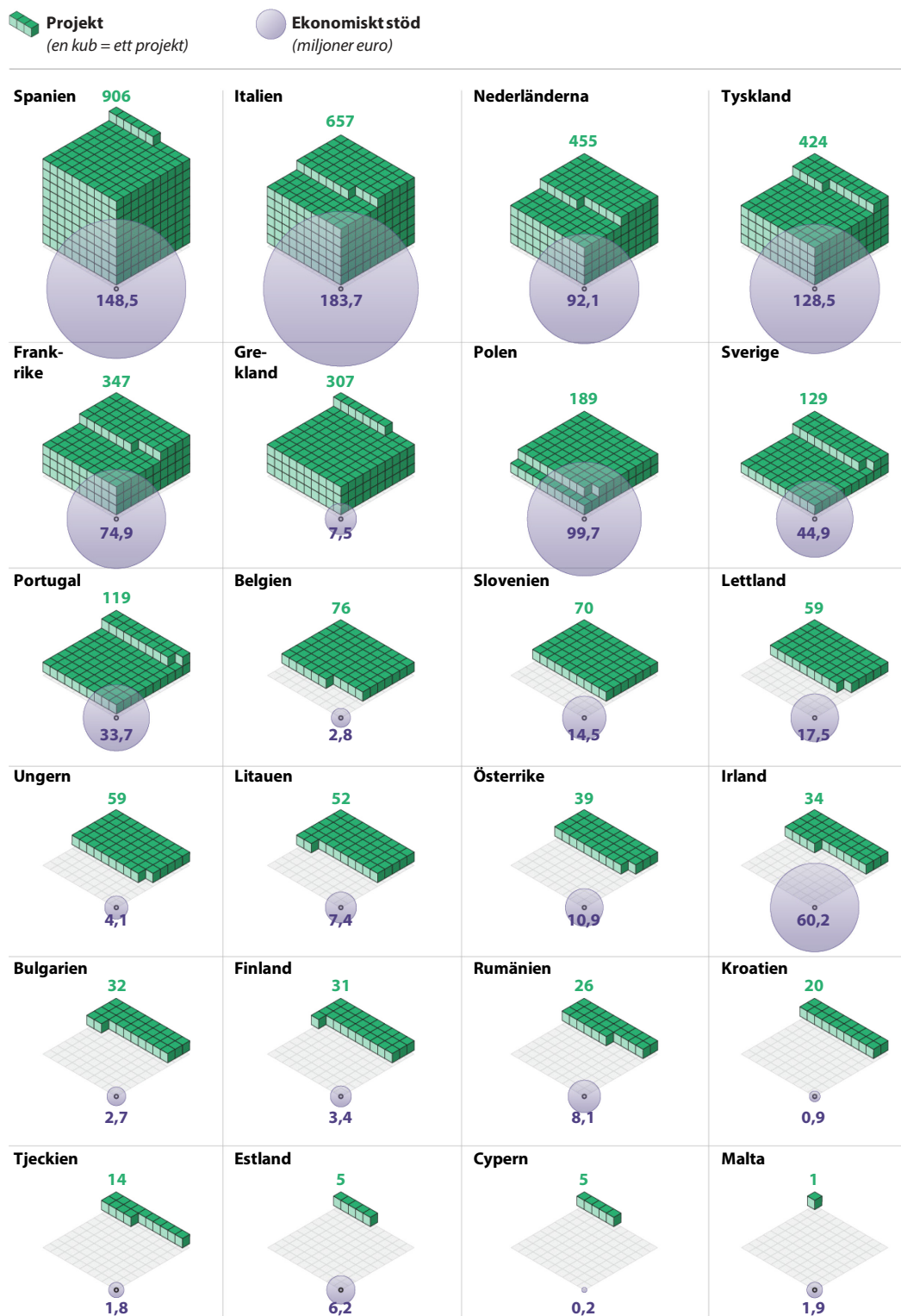
- 09** För att säkerställa att resultaten av enskilda projekt skulle gynna hela jordbrukssektorn måste de operativa grupperna sprida sina resultat brett inom jordbrukssektorn, särskilt genom EU:s EIP-nätverk. Detta nätverk, som inrättades av kommissionen 2013, skulle underlätta en bredare tillämpning av innovationer genom en [särskild webbplats](#), en projektdatabas för EIP-AGRI och anordnande av evenemang. Medlemsstaterna kunde också inrätta EIP-nätverk för att förbättra spridningen av resultat från EIP-AGRI-projekt på nationell nivå.
- 10** EU:s EIP-nätverk ansvarade också för att informera berörda parter om innovationsbehoven inom jordbruket liksom om den senaste forskningen, och för att stödja de operativa gruppernas sammansättning. Detta uppnåddes främst genom
- tematiska evenemang,
  - kommunikationsmaterial,
  - fokusgrupper med fältexperter från hela EU, som koncentrerade sig på särskilda prioriterade områden (t.ex. precisionsjordbruk, agroekologi, gödsling och digitalisering).

Vid årets slut 2024 hade 55 fokusgrupper inrättats.

EIP-AGRI-finansiering inom den gemensamma jordbrukspolitiken

- 11** Inom ramen för GJP 2014–2022 hade alla medlemsstater utom Luxemburg planerat stöd för EIP-AGRI i sina länder. Alla medlemsstater och regioner genomförde dock inte EIP-AGRI-projekt. Vid utgången av 2024 hade 87 av 114 landsbygdsutvecklingsprogram gett ekonomiskt stöd på 1 miljard euro till operativa grupper med medfinansiering från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och nationella fonder. [Figur 2](#) visar det offentliga stödet och antalet projekt per medlemsstat.

Figur 2 | Offentligt stöd och antal EIP-AGRI-projekt som finansierades under perioden 2014–2022

Anm.: Danmark och Slovakien hade inte deklarerat några utgifter vid utgången av 2024. Luxemburg hade inte med EIP-AGRI i sitt landsbygdsutvecklingsprogram för 2014–2022. Utgifterna är de som rapporterats av medlemsstaterna fram till årsslutet 2024. Antalet projekt är det som rapporterats fram till oktober 2025. Enligt budgetreglerna får projekt som valts ut inom ramen för GJP 2014–2022 genomföras fram till 2025.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av de årliga genomföranderapporterna för 2024.

12 Inom ramen för GJP 2023–2027 blev främjandet av kunskap och innovation inom jordbruket ett övergripande mål. Medlemsstaterna har anslagit 1,6 miljarder euro till projekt som genomförs av operativa grupper i sina strategiska GJP-planer. De tidigare fyra övergripande målen för EIP-AGRI (punkt **04**) har integrerats i de tio centrala politiska målen för GJP 2023–2027. Genomförandemekanismen för EIP-AGRI inom GJP är i stort sett oförändrad på EU-nivå. Vissa centrala inslag i kommissionens riktlinjer för GJP 2014–2022 har dock flyttats över till den rättsliga ramen för GJP 2023–2027: den interaktiva innovationsmodellen, betoningen på gemensamt beslutsfattande och gemensamt skapande bland medlemmarna i de operativa grupperna, större fokus på jordbrukares behov, och kravet på kompletterande kunskaper inom den operativa gruppen. EU:s EIP-nätverk har integrerats i EU:s bredare GJP-nätverk.

Roller och ansvarsområden

- 13** Kommissionens GD Jordbruk och landsbygdsutveckling ansvarar för inrättandet och förvaltningen av EIP-AGRI-initiativet på EU-nivå. GD Jordbruk och landsbygdsutveckling har gett ut riktlinjer till medlemsstaterna, om hur de ska programplanera EIP-AGRI i sina landsbygdsutvecklingsprogram och strategiska GJP-planer, och ansvarar för att övervaka och utvärdera genomförandet av EIP-AGRI i medlemsstaterna. GD Jordbruk och landsbygdsutveckling fastställde mandatet för EU:s EIP-nätverk och ansvarar för att se till att dess mål uppnås.
- 14** Vid delad förvaltning ansvarar medlemsstaterna för att inrätta och förvalta EIP-AGRI i sina nationella jordbruksstrategier (landsbygdsutvecklingsprogrammen 2014–2022 och de strategiska GJP-planerna 2023–2027) med utgångspunkt i innovationsbehoven inom sina jordbrukssektorer. Nationella eller regionala myndigheter anordnar ansökningsomgångar för EIP-AGRI-projekt, väljer ut de projekt som ska finansieras, övervakar genomförandet och bedömer resultaten.
- 15** De operativa grupperna ansvarar för att föreslå och genomföra innovationsprojekt i enlighet med den godkända projektplanen. De måste sprida resultaten av sina projekt (främst genom EU:s EIP-nätverk), inbegripet all kunskap som byggts upp inom det aktuella området⁴.

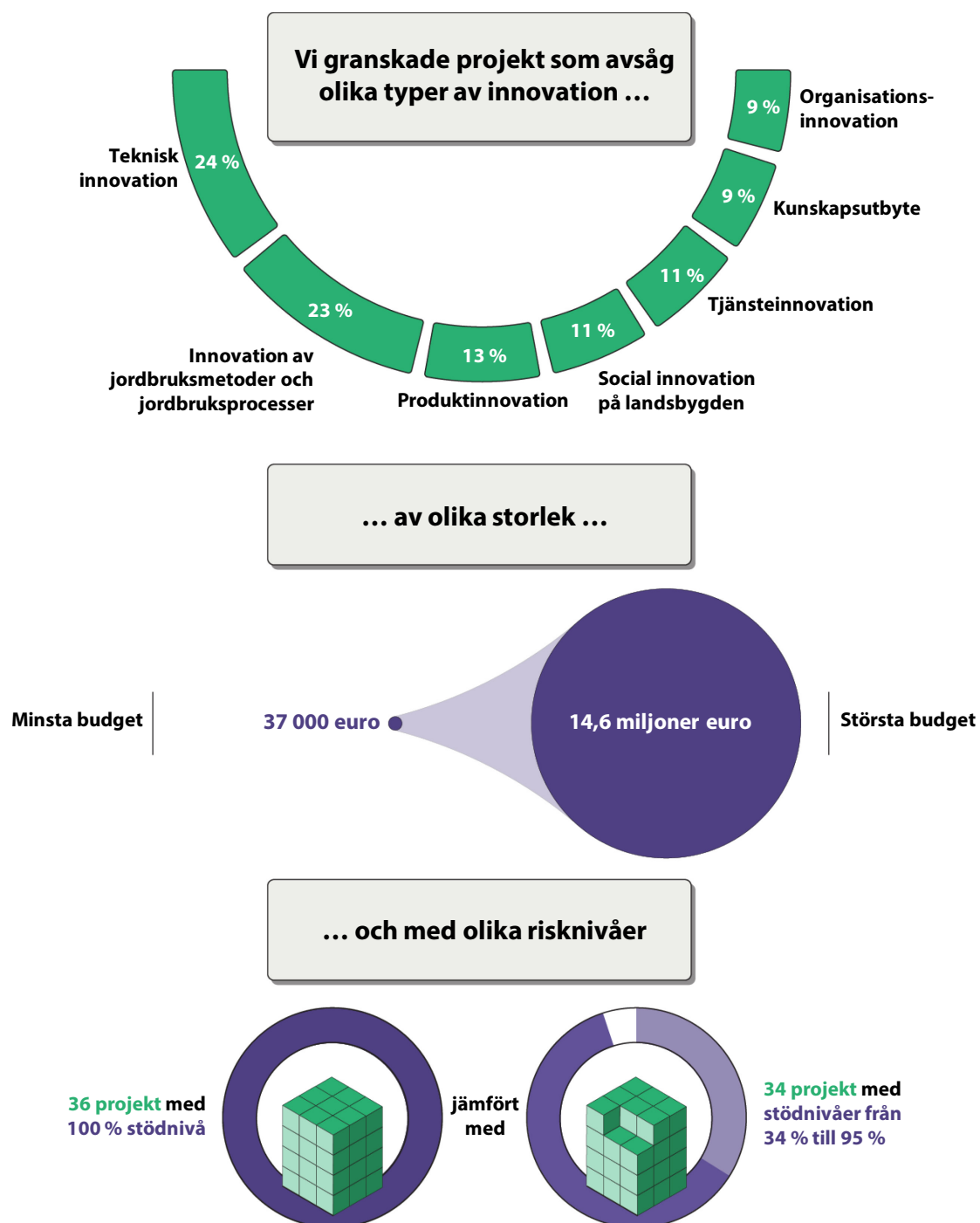
---

⁴ Förordning (EU) nr 1305/2013, artikel 57.3.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

- 16** Syftet med vår revision var att bedöma om EIP-AGRI inom GJP på ett betydande sätt har bidragit till innovation inom EU:s jordbruk genom de operativa gruppernas genomförande av projekt. Vi undersökte om
1. de finansierade projekten fokuserade tillräckligt på jordbrukarnas innovationsbehov,
  2. medlemsstaterna valde ut projekt som ledde till innovationer,
  3. projektresultaten spreds och användes för att främja en bredare tillämpning av innovationer och förbättra EIP-AGRI över tid.
- 17** Vi granskade detta område på grund av att innovation får allt större betydelse i strävan mot att uppnå en hållbar och konkurrenskraftig jordbrukssektor. Detta är revisionsrättens första granskning av hur EIP-AGRI har bidragit till innovation inom EU:s jordbruk.
- 18** Revisionen inriktades på utgifterna för EIP-AGRI inom landsbygdsutvecklingsåtgärden för att främja samarbete inom jord- och skogsbruk från 2014 till 2022. Våra revisionsobjekt var GD Jordbruk och landsbygdsutveckling och fyra medlemsstater (Spanien, Frankrike, Nederländerna och Polen). Vi granskade sju landsbygdsutvecklingsprogram i dessa fyra medlemsstater. Urvalet återspeglade storleken på EIP-AGRI-utgifterna, antalet innovationsprojekt som genomförts och målet att täcka in både regionala och nationella arrangemang. Horisont 2020 är en annan viktig finansieringskälla för innovation inom jordbruket. Men eftersom den har en annan finansieringsmekanism tog vi inte upp den i denna revision.
- 19** Vi granskade tio slutförda projekt i varje landsbygdsutvecklingsprogram och valde ut projekt av olika storlek och inom olika ämnen (*figur 3*). För att förstå den nuvarande användningen av resultaten och effekterna besökte vi 41 projekt på plats, hade videomöten om projekt och utförde skrivbordsgranskningar av de återstående tre projekten.

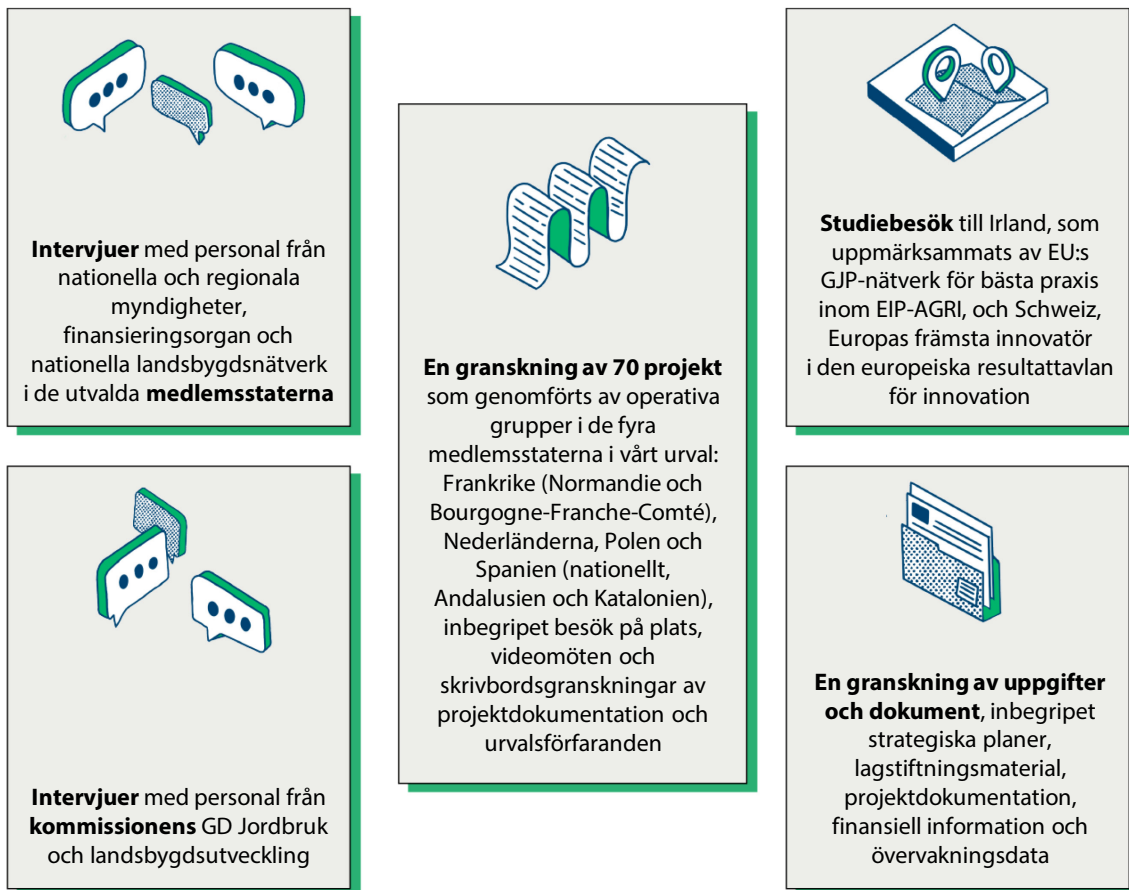
Figur 3 | En diversifierad portfölj med 70 EIP-AGRI-projekt i de utvalda medlemsstaterna

Källa: Revisionsrätten.

20 Vår revisionsmetod bestod av en kombination av dokumentgranskning, dataanalys och fältarbete. I **figur 4** visas hur vi inhämtade bevis för våra iakttagelser.

Figur 4 | Vår revisionsmetod: utfört arbete

Källa: Revisionsrätten.

Bilaga II – Hur vi bedömde om projekten ledde till innovation

Vägledande definition: Innovation inom jordbruket är en idé (en ny produkt, tjänst, produktionsprocess eller ett nytt sätt att organisera saker) som framgångsrikt omsätts i praktiken, som visar sig vara användbar och som får bred spridning¹. På grundval av denna vägledande definition utformade vi våra bedömningskriterier enligt följande:

Kriterier	Poäng
Var det en ny idé eller en befintlig idé som användes för första gången i ett specifikt sammanhang?	<p>2 poäng om projektet utforskade en helt ny idé</p> <p>1 poäng om projektet utforskade en befintlig idé men använde den för första gången i ett specifikt sammanhang</p> <p>0 poäng om projektet använde en befintlig idé utan att anpassa den till ett nytt sammanhang</p>
Omsattes idén i praktiken?	<p>1 poäng för praktiskt genomförande av idén inom, eller som ett resultat av, projektet</p> <p>0 poäng om projektet endast ledde till teoretiska och inte praktiskt tillämpbara lösningar (vetenskapliga rapporter, teoretiska modeller osv.)</p>
Visade den sig vara användbar?	<p>2 poäng om den innovation som skapades i projektet används i dag och åtminstone används av medlemmarna i den operativa gruppen</p> <p>1 poäng om innovationen inte används i dag men har vidareutvecklats efter projektets slut så att den kan bli användbar i framtiden</p> <p>0 poäng om projektresultaten inte används på något sätt i dag</p>

¹ Kommissionen, *Guidelines for data on European Innovation Partnership (EIP) Operational Groups*, oktober 2023.

Har den fått bred spridning?	<p>2 poäng om innovationen i dag används utanför den operativa gruppen</p> <p>1 poäng om innovationen inte används i dag, men resultaten sprids på ett sådant sätt att de fortfarande kan användas i framtiden, t.ex. tillvaratagna erfarenheter</p> <p>0 poäng om innovationen inte används utanför den operativa gruppen och den operativa gruppen inte sprider de väsentliga resultaten av projektet</p>
Sammanlagd poäng	= (erhållna poäng ÷ 7) × 100 %

Med grund i poängsystemet har vi delat upp resultaten i fyra nivåer av innovationskvalitet.

Under 25 %	25 % till 49 %	50 % till 75 %	Över 75 %
Ingen/marginell innovation	Innovation på lägre nivå	Innovation på medelhög nivå	Innovation på högre nivå

Bilaga III – Länk till uppgifter om bedömningen av de 70 projekten i vårt urval och korrelationsanalysen, som finns på revisionsrättens plattform för öppna data

Denna bilaga innehåller länkar till de dokument som gjorts tillgängliga på revisionsrättens plattform för öppna data.

Förkortningar

Förkortning	Definition/förklaring
EIP-AGRI	europiskt innovationspartnerskap för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket
GD Jordbruk och landsbygdsutveckling	Europeiska kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling
GJP	den gemensamma jordbrukspolitiken
OECD	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling

Ordförklaringar

Term	Definition/förklaring
dödvtseffekt	en situation där en EU-finansierad verksamhet skulle ha bedrivits även utan offentligt stöd.
kapitalinvesteringar	pengar som används till byggnader, utrustning eller andra materiella eller immateriella tillgångar för att främja mer långsiktiga operativa mål.
landsbygdsutvecklingsprogram	en samling nationella eller regionala fleråriga mål och åtgärder som godkänts av kommissionen för genomförandet av EU:s landsbygdsutvecklingspolitik.
nätverket för det europeiska innovationspartnerskapet (EU:s EIP-nätverk)	EU-struktur som inrättats av kommissionen inom ramen för GJP 2014–2022 för att underlätta nätverksarbete mellan operativa grupper, rådgivningstjänster och forskare, tillhandahålla en helpdeskfunktion för EIP-AGRI och sprida resultaten av EIP-AGRI-projekt; slogs samman med EU:s GJP-nätverk inför GJP 2023–2027.
operativ grupp	grupp av berörda parter inom jordbruks- och livsmedelssektorn, såsom jordbrukare, forskare, rådgivare och företag, som gått samman för att uppnå EIP-AGRI:s mål att främja praktiskt inriktad nedifrån och upp-innovation genom gemensam planering och gemensamt genomförande av ett innovativt projekt.
tillämpad forskning	ursprunglig undersökning för att inhämta ny kunskap som tjänar ett specifikt, praktiskt syfte, såsom att lösa ett verkligt problem eller förbättra befintliga produkter, processer eller system.

Kommissionens svar

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/sr-2026-09>

Tidslinje

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/sr-2026-09>

Vi som arbetat med revisionen

I våra särskilda rapporter redovisar vi resultatet av våra revisioner av EU:s politik och program eller av förvaltningsteman som är kopplade till specifika budgetområden. För att uppnå så stor effekt som möjligt väljer vi ut och utformar granskningsuppgifterna med hänsyn till riskerna när det gäller prestation eller regelefterlevnad, storleken på de aktuella intäkterna eller utgifterna, framtida utveckling och politiskt intresse och allmänintresse.

Denna effektivitetsrevision utfördes av revisionsrättens avdelning I – Hållbar användning av naturresurser, där ledamoten Joëlle Elvinger är ordförande. Revisionen leddes av ledamoten João Leão med stöd av Paula Betencourt (kanslichef), Sofia Batalha (attaché), James McQuade (förstachef), Grzegorz Grajdura (uppgiftsansvarig), Mihaela Vacarasu (biträdande uppgiftsansvarig) samt Jonas Kathage, Monika Gruszczyńska-Jasińska, Di Hai, Marie Elgersma och Rafał Czarnecki (revisorer). Laura McMillan gav språkligt stöd. Alexandra Mazilu bidrog med grafiskt stöd.

Från vänster: Paula Betencourt, Grzegorz Grajdura, Di Hai, João Leão, James McQuade och Monika Gruszczyńska-Jasińska.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2026

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att vidareutnyttjande är tillåtet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du vidareutnyttjar revisionsrättens innehåll får du inte förvansa den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av vidareutnyttjandet.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Bild i ruta 5: © Wrocław University of Environmental and Life Sciences.

Omslagsfoto: © Budimir Jevtic – stock.adobe.com.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

HTML	ISBN 978-92-849-6477-2	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/2319070	QJ-01-25-067-SV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6478-9	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/8828978	QJ-01-25-067-SV-N

SÅ HÄNVISAR DU

Europeiska revisionsrätten, [särskild rapport 09/2026](#) *Det europeiska innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitiken: ett viktigt verktyg för innovation inom EU:s jordbruk som inte når sin fulla potential*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026.

Det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket är ett viktigt politiskt verktyg som syftar till att främja samarbetsinriktad innovation enligt en nedifrån och upp-strategi. Vi bedömde om innovationspartnerskapet inom den gemensamma jordbrukspolitikerna på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till innovation inom EU:s jordbruk. Vi konstaterade att partnerskapet inte har nått sin fulla potential på grund av att man inte fokuserade tillräckligt på jordbrukarnas behov, att urvalsprocessen inte prioriterade projekt med innovationspotential och att spridningen av projektresultaten var bristfällig. För att åtgärda dessa brister rekommenderar vi att partnerskapets fokus på jordbrukarnas innovationsbehov förbättras, att projekturvalsförfarandena stärks och att spridningen av resultat förbättras.

Revisionsrättens särskilda rapport i enlighet med artikel 287.4 andra stycket i EUF-fördraget.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/contact
Webbplats: eca.europa.eu
Sociala medier: @EUauditors